

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Greensteen, H. J.; med en Indledning af
Bjørnstjerne Bjørnson ; udgivne af Einar
Christiansen.

Titel | Title:

Udvalgte Digte

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Kjøbenhavn : Gyldendalske Boghandels Forlag,
1898

Fysiske størrelse | Physical extent:

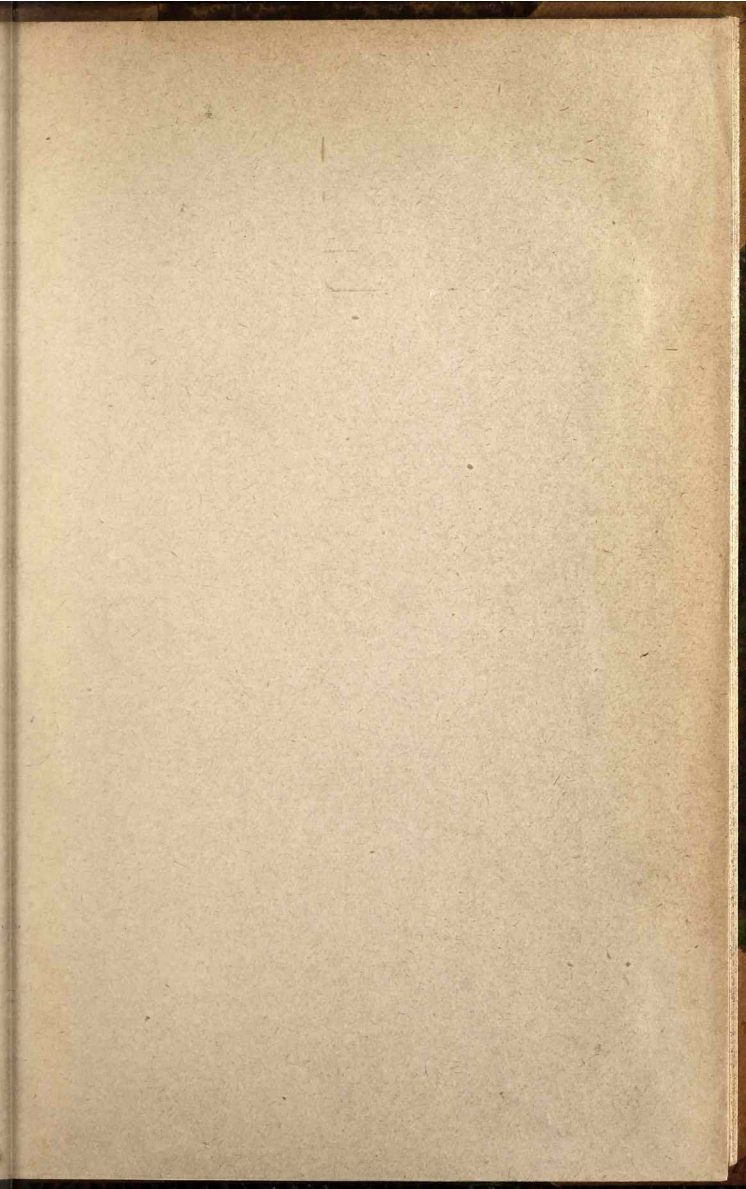
118 s. :

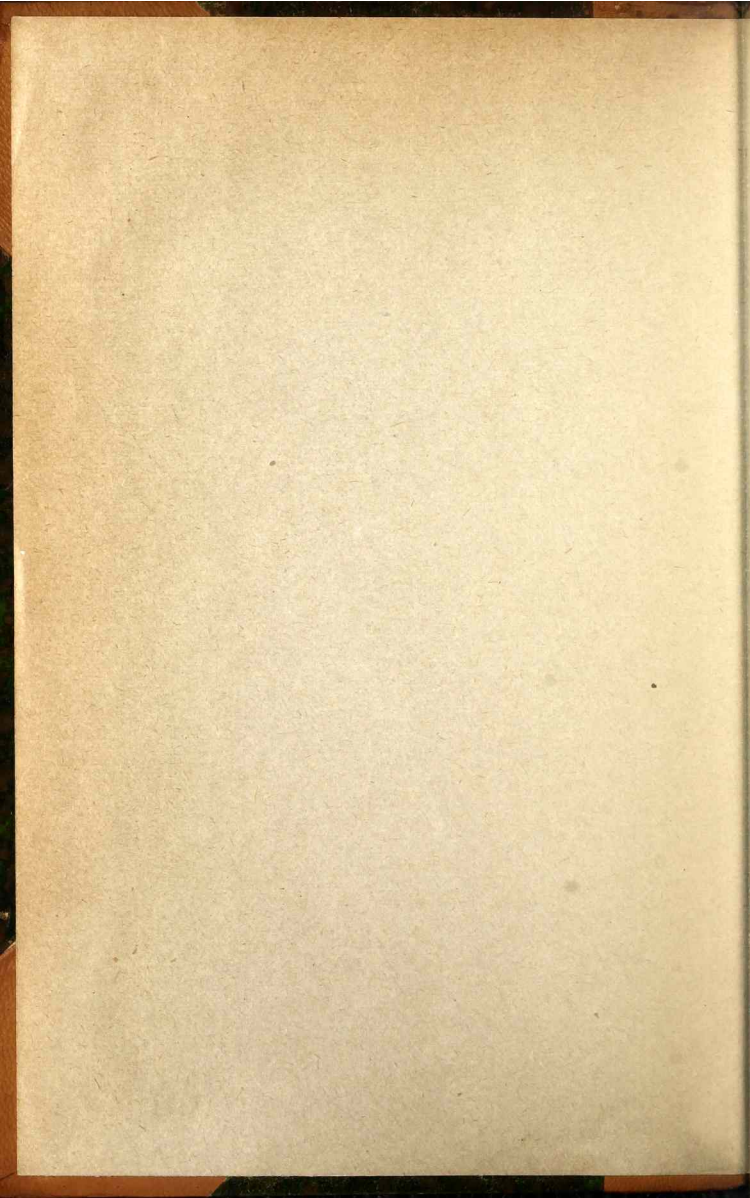
DK

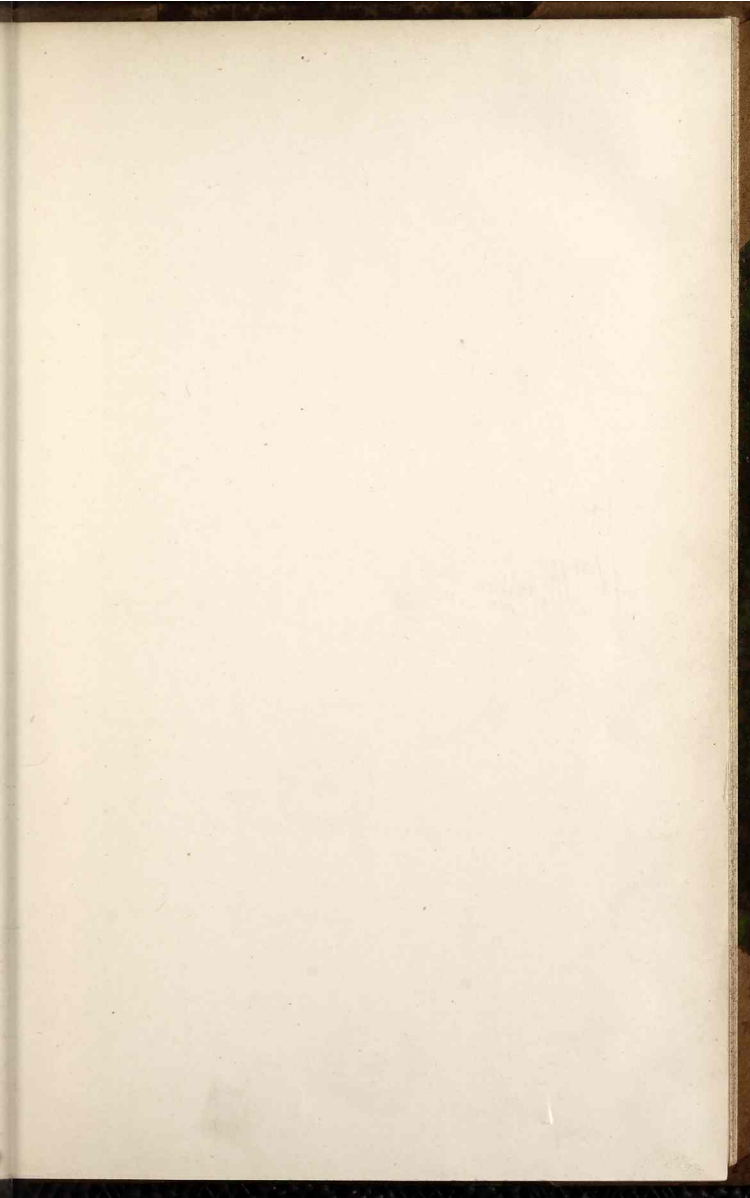
Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

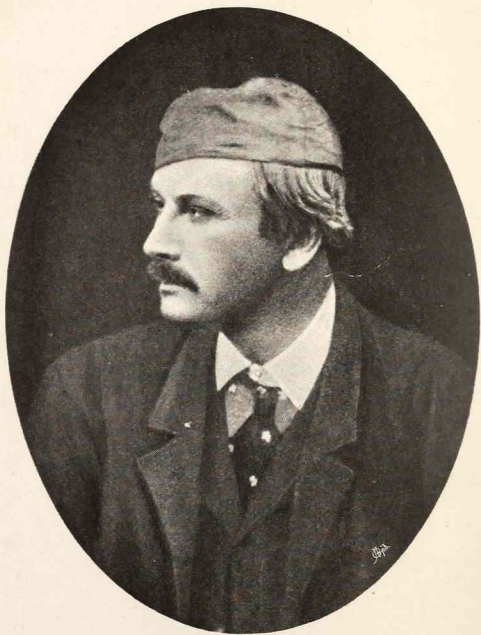

H. J. GREENSTEEN.

H. J. GREENSTEEN

UDVALGTE DIGTE

MED EN INDLEDNING AF

BJØRNSTJERNE BJØRNSON

UDGIVNE AF EINAR CHRISTIANSEN

KJØBENHAVN

GYLDENDALSKE BOGHANDELS FORLAG (F. HEGEL & SØN)

TRYKT HOS J. JØRGENSEN & CO. (M. A. HANNOVER)

1898

DET hændte tidt, at min gamle Ven, Skoleinspektør GREENSTEEN, naar vi taltes ved i hans sidste Leveaar, ytrede Lyst til at samle en Del af de Digte, som han nu gennem adskillige Aar havde spredt ud over Literaturens Døgnmark, og udgive dem som Bog. Men i samme Aandedræt tilføjede han gjerne en Angst for, at Digtene næppe vare det værd, og i hvert Fald et Ønske om at fyldiggjøre Samlingen med endnu adskillige Smaating, som han gik og grundede paa at nedskrive. Jeg var derfor, da jeg efter hans Død modtog en Opfordring til at udgive hans Digte, ikke helt sikker paa, at han selv vilde bifalde en saadan Offentliggjørelse. Men efter nærmere Overvejelse kom jeg dog afgjort til den Slutning, at der trindtom i hans Vers fandtes saa megen ægte Poesi — Vemod og Friskhed i

en egen zart Blanding — at de vel kunde fortjene at opbevares som et samlet Hele. Og i den Karakteristik, hvormed Greensteens Ungdomsven, BJØRNSTJERNE BJØRNSON, har været saa elskværdig at ledsage nærværende Bog, finder jeg en vægtig Støtte for min Opfattelse. Jeg har da af de mange i Anthologier, Børnebøger og Ugeblade foreliggende Digte gjort et Udvalg, der efter mit Skjøn give et smukt og fyldigt Billede af Greensteen som den fine, varmtfølende Mand han var, Børnevennen i ham ikke at forglemme, og som tillige — man sammenligne saaledes Samlingens første og sidste Digt — klart fortælle om den Udvikling, han gennemgik i Aarenes Løb.

Han havde mange Venner. Jeg er vis paa, at de alle med Glæde ville modtage denne lille Bog, der bærer hans Navn. Han var af de Mennesker, der leve friskt og længe i deres Minde, som holdt af ham.

Einar Christiansen.

I Oktober 1898.

HENRIK GREENSTEEN.

Det er ellers alene hos kvinder, den danske kultur sætter så yndig en blomst. Denne hele forståelse med det skjælmske smil over. Denne klarøjede fornemmelse og dens usvigelige takt. En højt uddannet skønhedssans smykket hans liv, den skjænket ham især en jævn glæde ved det små og tilfældige. Men således, at han aldrig gav sig helt hen. Alle holdt han en smule på afstand, selv dem nærvæd. Ikke av kjølighed, men av undseelse. Diskret med sit eget, hjalp han såmeget redbonnere andre, som kom i forlegenhed med deres.

Nokså hastig av temperament, nokså skarp, når det skulde være — og undertiden, når det ikke skulde være. Han var nemlig svag av

helbred og derfor ofte utålmodig. Men som han kunde gjøre det godt igjæn! Uden hin pæl i kjødet hadde han vel ikke nådd det indblik i menneskenaturen, som oplod hans hjærte og stilnede hans attrå, så den blev godhed og end mere godhed, skjønhed og end mere skjønhed.

Det følger av sig selv, at hans digte ikke kan bære hele bud fra det skjæreste og duftigeste i hans væsen. De er avdæmpede efter hans behov til at holde på avstand. Jeg har endnu intet læst, deri man kommer helt ind til ham selv. Men jeg har måske ikke læst dem alle.

Nej, denne poetiske naturs virkelige digte, det var hans forhold til alle os og til alt det, han holdt av. At begynde med moderen og at slutte med skolebørnene og hans malerier.

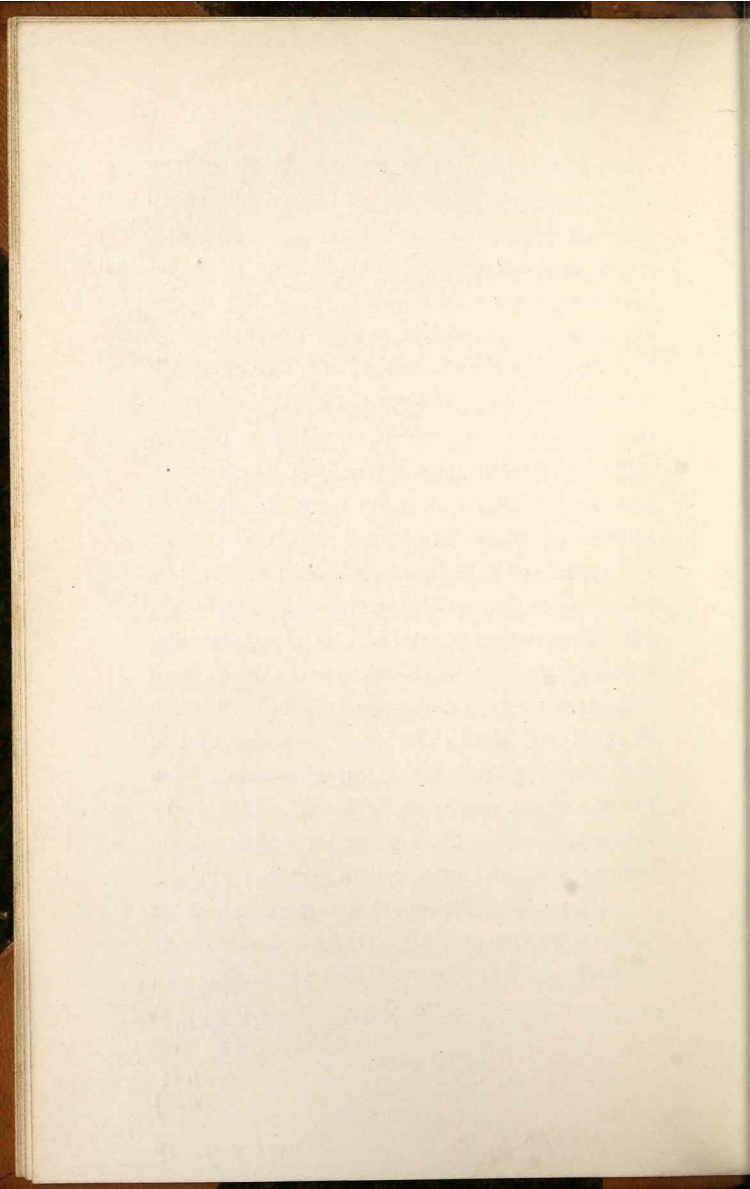
Moderen, — der er et billede av hende fra hendes fagreste ungdom, malet av J. F. Møller. Om et fotografi av det portræt sattes ind ved siden av digtene, så sa det os ikke alene, hvem han var, som digtet dem, bedre end hans eget portræt kan det, for moderens åsyn er så åbent, det siger alt; men det sa os tillige, hvordan digteren i ham blev til ved at omgås denne mor. Hun har fra først av formet ham og hans

skjønhedssans. Men så fik hun da siden ikke lov til at være anderledes end han vilde, sådan omspant han hende med spøg og forkjælelse, — en kostelig, eventyrlet omdigtning til daglig av det meste, som hændte.

Ofte har jeg siddet overfor denne mor og i dette forhold og tænkt: der er i dansk menneskenatur noget, som måske både hjærtelig og åndelig er det fineste, det højest typiske, men som endnu ikke er forløst i dansk poesi. Det ser hastigt på os i Poul Møllers avbrudte fortælling, lidt stilsfærdigere i noget enkelt av I. P. Jakobsen og ofte ellers. Men endnu ikke helt betagende, verdenserobrende nogetsteds. Når det kommer til stykket, er der tysk blod i flere av de danske hoveddigtere. De to, som det lå nærmest for at fange det ind, Christian Winther og H. C. Andersen, — den første gled ud fra det i det sanseberusende, den anden var for flygtig og fantastisk. Den yndefuldeste danske skjønhed venter endnu på sin bejler. Held det folk, vi kan sige det om!

Ligesom musik inde i en æske og endda med et tæppe over, klunker det i nogle få av Greensteens digte fra dette det væntende.

Bjørnstjerne Bjørnson.

BEDSTEMODEREN VED VUGGEN.

(1863).

Hun er en meget gammel Kvinde,
og sølverhvide hendes Haar.
Hun vandrer stille med sit Minde,
o Himmel, til din lyse Vaar.
Hun følger med i Slægtens Tog,
men støtter nu sin Fod til Staven
og bøjer, længselsfuld mod Graven,
sit Hoved under Tidens Aag.

Hun kender baade Sorg og Glæde,
det Søsterpar, som følges ad;
hun ved, at dødelige græde,
men Hjertet atter bliver glad.
Hun elsked Vaarens Blomsterskrud;
og hvad hun sang i Dagens Varme,
og hvad hun græd i Nattens Arme,
naar Taaren førte hjem til Gud —

det taager nu for hendes Øje,
 og Mørket skjuler Dagens Glans;
 men Sjælen stiger mod det høje
 og haaber de forløstes Krans.
 Hun sidder i sin Lænestol,
 en gammel Stol med blommet Klæde;
 hun hører Børneflokkens Glæde
 og skuer Evighedens Sol.

Hun strikker ej, for Haanden ryster,
 og urørt ligger Naal og Traad.
 Nu kommer Bro'r og lille Søster
 at høre Bedstemoders Raad.
 Den gamle trøster dem med Skæmt,
 hun vugger Husets yngste Datter
 og nynner, vugger, nynner atter
 en Sang, Alverden har forglemt.

O, denne Sang, hun har i Minde,
 o, disse blide Toners Lyst —
 den drog en Gang med alle Vinde,
 men fandt et Hjem i dette Bryst.
 En simpel Sang til Vaarens Pris,
 og se, den bor hos fromme Minder,
 der flyve med, naar Livet svinder,
 som Duer ind i Paradis.

Jeg ærer denne gamle Kvinde:
hun plukked Livets bedste Frugt;
den voksed ej paa Fjeldets Tinde,
et Maal for stærke Vingers Flugt.
Det var et Liv med Smertens Brudd,
med Glædens Blomst i dunkel Skygge,
i Fattigdom, men dog i Lykke,
og overalt et Liv i Gud.

O, gid jeg, bøjet under Dage,
naar jeg en Gang ved Maalet staar,
som hun maa skue glad tilbage,
med Frugter af min Ungdomsvaar!
Gid jeg, som hun, med rolig Aand,
naar Herren kalder, og jeg kommer,
maa vandre til Alverdens Dommer
og give ham mit Liv i Haand!

VED STRANDEN.

(1866).

Du drager Sindet, underfulde Strand,
til Ensomhed og Fred, naar Solen daler,
og Aftenstunden over Bølgen maler
med Farvetoner skære, blide
den lille Fiskerhytte, Skibets Side,
dets Sejl og Master i det stille Vand.

Du drager Sindet, skønne Tryllespejl!
naar over dine jomfrurene Strømme
Sabbathen hviler, dine Bølger drømme,
og alle Skibe gaa for Anker; —
ikkun en Skonnert glider hen i Tanker,
og Solen falder i de hvide Sejl.

Men Aft'nens Skygge vokser, tæt og lun
om Jord og Hav, og alting glider over
i Stundens Hvile, Lund og Eng og Vover, —

en Drossel slaar sin korte Trille,
og Søen gaar mod Landet, sagte, stille,
som Barnet drømmer i sin Vugges Dun.

Du skjønnne Sommeraften! varm og blød
du synker over Verden, i din Skygge
som Elverfolket mine Tanker bygge;
din Stemning aander saa fortrolig
fra Blad og Bølge — Sjælen slumrer rolig,
med glemte Sorger, i dit hulde Skjød.

STJERNEN.

(1867).

Jeg ved jo nok, du høje,
vidunderlige Stjerne
er *nærved* Støv og Muld
for dem, du giver Bolig.
Men hisset for mit Øje,
som stirrer i det fjerne,
du viser Vejen trolig,
lysende klar og rolig,
som Himlens Fakkelt, Evighedens Guld.

Hvad Aanden mægtig øved,
lig dig, du hulde Stjerne!
er *nærved* Støv og Muld,
men ingen hellig Lue.

De fleste se kun Støvet,
men i det fjerne, fjerne
skal andre Slægter skue
lyse paa Himlens Bue
de høje Tanker, Evighedens Guld.

KLAGE.

(1868).

Jeg klager over, at Elskovs Glød
saa lidet kender du til,
som Barnet oppe paa Moders Skød,
der tænker paa Leg og Spil.

Skal Ulden klippes, man bærer hen
det hvide Lam til en Bænk,
og om du mister et Kys, min Ven,
du giver det ej til Skænk.

I Skoven fødes af Vintersne
en Kildes rislende Vand,
og før du kjender til Elskovs Ve,
vil Bølgerne staa i Brand.

Som Liljer dufte paa Kistens Fjæl,
og ikke tænke derpaa,
o, Barn, Du smiler: din stille Sjæl
kan ikke min Sorg forstaa.

JULESANG I ROM 1868.

Paa Monte Pincios høje Top
i Solens Glæde, i Vaarens Sødme
en Edens Have er løftet op
med Palmevifter og Rosers Rødme —
der bæver Morg'nen
i Duggens Smykke,
og Aft'nen svæver
i stille Skygge
ved Juletid.

Nu knuges Norden af Sne og Is,
og Skoven suser i Nattens Vinde;
fra Monte Pincios Paradis
vi Foraarskranse til Hjemmet binde,

en Blomsterhilsen
 til Vint'rens Egne
 fra Tryllehaver,
 som Roser hegne
 ved Juletid.

I vore Kranse vi flette ind,
 til Ven og Frænde paa fjerne Strande,
 en Juleroose med yndigt Skin
 for alle Hjerter, om alles Pande,
 at de, som længes,
 til Fest maa kaldes,
 og Barnets Glæde
 maa blive alles
 ved Juletid.

Den hvide Rose, vor Smertes Tegn,
 i Kransen bunden for Dybbøls Grave,
 om Slesvig minde, til Led og Hegn
 kan atter lukke for Nordens Have,
 til Danmark stiger
 med Sejrens Palmer,
 som Glæden stiger
 af Lys og Salmer
 ved Juletid.

Vi give Rosernes røde Blod
til Tvillingfolket paa Kølens Bjerger,
at det maa mindes: *hvor* Slaget stod,
den røde Strøm og det brudte Værge,
at, *skal* der blødes,
vi — tre maa falde,
som her vi mødes
i Glæden alle
ved Juletid!

SORG.

(1875).

Ved et nedbrændt Lys en fattig Kvinde
sidder ensom hos sit døde Barn,

svegen og forladt,

i den stille Nat,

og hun drager sig paa ny til Minde,
hvordan Skæbnen spændte sine Garn,

til hun blev en ulyksalig Kvinde

og med Kummer fødte dette Barn.

»Jeg vil ikke sørge ved hans Baare;

»thi han var en stakkels lille Dreng,

»sygelig og skræmt,

»af sin Fader glemt!

»Livet vilde bragt ham Savn og Taare,
 »sjældnen nogen Blomst fra Mark og Eng.
 »Jeg vil ikke sørge ved hans Baare;
 »thi han var en stakkels lille Dreng!

»Jeg vil ikke græde, naar hans Kiste
 »snart paa Kirkegaarden bæres hen,
 »uden Salmesang,
 »uden Klokkeklang:

»Verden ham saa haard en Pande viste,
 »og kun Døden smilte som hans Ven.
 »Jeg vil ikke græde, naar hans Kiste
 »snart paa Kirkegaarden bæres hen.

»Men naar jeg den lille Grav forlader,
 »hvor mit stakkels Lam skal ligge gemt,
 »uden Blomstersmil,
 »uden Taarepil —

»vil jeg glemme Barnet og dets Fader,
 »og kun ønske: gid jeg selv var glemt!
 »Ja, naar jeg den lille Grav forlader,
 »vil jeg ønske: gid jeg der laa gemt!«

Saadan sidder hun med stumme Læber,
 taareløs, med Haanden under Kind,
 og det bæver kun
 om den blege Mund.

Men jo længer hun mod Sorgen stræber,
med des større Magt den bryder ind,
til med ét paa Knæ, med hede Læber,
hulkende hun kysser Barnets Kind.

EN SAGA.

(1876).

Kommer hid en Gang, Børnlille
Sætter jer paa disse Skamler —
saa fortæller jeg en Saga,
da vi har en ledig Stund.
Stille! Folder eders Hænder!
Naar en ældre Mand har Ordet,
holder Smaafolk deres Mund.

Frankerkongen Karl den store
havde ved sit Hof en Skole,
og ved Skolen var en gammel
graanet Lærer med et Ris.
Der var flinke Børn i Skolen;
der var ogsaa dovne Dreng,
som fik Bank — naturligvis.

Det var i en Skrivetime,
 der lød Trin i Korridoren,
 Døren knaged paa sin Hængsel,
 og nu blussed mangan Kind.
 Thi paa Tærsklen stod Carolus —
 en Drabant med tvende Bylter
 fulgte ham i Hallen ind.

»Ret jer!« raabte Klassens Lærer,
 og de stod i lange Rader.
 »Sæt jer!« vinked Kongen naadig,
 og som Støtter sad de fluks.
 »Er I flinke?« spurgte Kongen,
 og de smiled alle sammen,
 selv den uselige Fuks.

Satte sig saa Kong Carolus,
 lod dem læse, lod dem regne —
 Tavleregning, Hovedregning —
 medens deres Taarer randt.
 Stod imidlertid ved Væggen,
 oprejst som et Mindesmærke,
 Kongens brave Husdrabant.

Men da Prøven var til Ende,
 Fyrsten over alle Franker

rejste sig, idet han vinked
ad Drabanten med sin Haand,
tog den ene af hans Pakker,
løste selv de svære Knuder
paa det gule Sejlgarnsbaand.

Ud af Pakken trilled Spanskrør,
friske, sommerbrune Spanskrør.
Alle slemme, dovne Dreng
gyste ved det grumme Syn.
Men Carolus greb omkring dem,
løfted dem og tog til Orde,
mens han rynked sine Bryn:

»I de tropisk varme Skove
»(læs om dem i Geografien!) —
»der, hvor Papegøjen klatrer
»og den laadne Bavian,
»mellem Ibenholt og Palmer
»vugger sig for lune Vinde
»denne prægtige Lian.

»Fældet med de brede Knive,
»ladet udi stærke Skibe,
»over Havets vilde Vover
»føres den paa vanlig Vis.

»Og den gæve Urtekræmmer
 »paa det andet Gadehjørne
 »sælger den til billig Pris.

»Hvortil bruges denne Plante,
 »som vi gjerne kalde Spanskrør,
 »skjönt dens Navn i lærde Munde
 »lyder *Calamus Rotang*?«
 »Til at banke vore Bukser,
 »og naar Gubben gaar fra Gilde,
 »til at støtte paa hans Gang.«

Det var lummert, det var stille,
 alle Børn var blevne blege.
 Men da Kongen raabte: »Spanskrør
 »bruges ogsaa til Krabask!« —
 lød en barnlig, bange Stemme:
 »Maa jeg gaa et lille Ærend —
 »jeg er ikke rigtig rask!«

Vinked huldt den høje Herre,
 iled Ungen i sit Ærend.
 Atter genlød det som Torden
 paa en skyfuld Sommerdag:
 »Vogter jer, I Riddersønner,
 »fløjelsklædte, dovne Kroppe,
 »vogter jer for Rottingslag!«

Derpaa tav Carolus Magnus,
 drak en Draabe Vand af Glasset,
 vinked atter ad Drabanten
 med sin kongelige Haand,
 tog den anden store Pakke,
 løste selv den svære Knude
 paa det gule Sejlgarnsbaand.

Ud af Pakken trilled Sukker,
 lysebrune Kandisstænger,
 Pebermynter, brændte Mandler,
 vejjet af paa Lispunds-Vægt,
 Drops med Hindbær og med Jordbær,
 Sukkerkugler, klare Bolscher
 og vidunderlig Konfekt.

Udbredt laa det der paa Bordet,
 udbredt for de mange Blikke,
 og Carolus tog til Orde,
 mens han atter smiled huldt,
 smiled alle flinke Drengene,
 smiled og den gamle Lærer
 ved den skraa Kathederpult:

»Paa de tropisk varme Sletter
 »(læs om dem i Geografien!) —

»hvor de gule Slinger glide,
 »gror der noget saftigt Græs.
 »Fældet med de skarpe Knive
 »føres det til Sukkermøllen
 »i umaadelige Læs.

»Saften, perset ud af Marven,
 »indkogt udi brede Pander,
 »føres over salte Bølger
 »hid som Sukker (endnu raat).
 »Klaret, stivnet til Krystaller,
 »sælges det som Kandis, Melis,
 »røde Bolscher og Godtgodt.

»Fliden lønnes, klædt i Fløjel,
 »lønnes ogsaa klædt i Vadmæl.
 »Flinke Drenge, det er eders!
 »Kommer, tager for jer frisk!«
 Kongen tav. De flinke Drenge
 puffed lønlig til hinanden —
 en og anden lo polisk.

Derpaa gik den hulde Konge
 ud af Salen, høj og herlig,
 Fløjelskaabens Folder fløde
 om den fyrstelige Læg.

Efter ham i gule Støvler —
 højre — venstre — gik Drabanten
 med det alenlange Skjæg.

Tro mig — saa blev der et Mudder,
 og de knased, og de knasked,
 til den gamle Lærer raabte:
 »I kan ikke taale mer!
 »Flinke Børn, gaa hjem og vask jer!
 »Men de dovne sidder over
 »og faar Smæk af Stokken der.«

*

*

*

Har I nemmet denne Saga
 med dens alvorsfulde Lære?
 Der var Dreng, som fik Sukker;
 der var Dreng, som fik Ris.
 Det var i de gamle Tider;
 men det kan i vore Dage
 hændes ganske ligervis.

TO DIGTE.

(1880).

I.

To mægtige Aander her paa Jorden raade:
den ene, fuld af Sejer,
al Visdom i et Ord — et magisk — ejer;
— den anden grubler over Livets Gaade,
stirrende raadløs paa dets mørke Traade.

Hin har en Straaleglans om Panden, — Øjet
funkler og lyner,
og han har underfulde, stærke Syner;
den andens Smil er bittert, Ryggen bøjet,
Panden af dybe Rynker gjennempløjet.

Lyksalig den, hvem hin fik Lov at føre:
— blev end et Baal hans Trone,

sejrstolt, med Smil han bar den tunge Krone!
Den anden hvisker — Stene maa det røre! —
endeløs Tvivl og Angst i Slægtens Øre.

Du blege Jordaand, født af Jordens Smerter,
hvem vover dig at dømme?
Mørkt er dit Blik, men dine Tanker ømme:
haabløs du hører Skrig af brudte Hjerter,
søger dog end om Raad ved Nattens Kærter.

Du blege Jordaand, ud af Slægtens Sjæle
raned du Drømmens Gammen!
Giv den nu Hjerter, som kan græde sammen,
og Grublertanker, — indtil den kan dvæle,
sorgløs og sikker, mellem kolde Fjæle!

II.

Skærm denne Tro — en Gnist af hellige
Flammer —

at Aandens Sædekorn,
saaede blandt Tjørn og Torn,
vil blive til en Skov af stærke Stammer,
der skygger over Jorden og dens Jammer.

Skærm denne Tro, — ja var det end en Drøm,
luftfyldt, til Redning gennem Livets Strøm,
skærm denne Tro, saa længe du kan tænke,
frels den, i Fald du kan, —
hvis ikke, saa velan,
sejl ud paa dybest Vand
for dig og dine Skibe brat at sænke!

TO BØRNE-LEKTIER.

(1882).

1. *Maanederne.*

Januar, Februar Kulde har,
Marts, April Taarer og Smil,
Maj og Juni smaa Reder med Dun i,
Juli, August en Blomsterkost,
September Sæden, *Oktober* Væden,
November Arbejd i Lo og Lade,
December hverken Blomst eller Blade,
men Julen, Julen den glade.

2. *Aarstiderne.*

Ved *Vintertide* blive Markerne hvide,
men i *Sneen* og *Kulden* ligger Sæden i Mulden,

og i *Foraarets* Dage vender Solen tilbage,
saa at Skove og Agre blive grønne og fagre,
og med Gøgen kommer den livsalige *Sommer*,
og dens Blomster i Vænge, og dens Hølugt i

Enge,

men naar *Efteraaret* først er født og baaret,
saa skal Rugmarken høstes, og vort Æbletræ

rystes,

inden Vinterens Lagen dækker Natten og Dagen.

OLES FORAARSVISE.

(1882).

Nu kommer Søen gyngende
med Isens sidste Flager,
og Lærken stiger syngende,
saa saare som det dager,
og Varmen kommer listende,
og Alting blir saa bristende
 i Solskin og i Væde
af Elskov, af Elskov og af Glæde.

Og, kære, hvad der sovende
har døjet Vint'rens Kulde,
det kan vi nu i Skovene
se titte frem af Mulde.
Dér skyder alle Løgene,
dér bryder alle Bøgene
 i Solskin og i Væde
af Elskov, af Elskov og af Glæde.

Derinde flyve Fuglene
i Lysning og i Skygge,
og somme søge Skjulene,
hvor der er godt at bygge.
En liden graa evindelig
bli'r ved at fløjte mindelig
i Solskin og i Væde
om Elskov, om Elskov og om Glæde.

Saa meget maa jeg dølge dig
herude, naar vi mødes;
men vil du bare følge mig
derind, hvor Livet fødes!
Hvor Solglimt falder dryssende,
dér kan vi give Kyssene
og baade le og græde
af Elskov, af Elskov og af Glæde.

VED EN GRAV.

(1883).

- »Nu ligger hun i sit Jordehus,
»og dér er livsaligt at hvile
»langt borte fra Verdens Bølgebrus
»og alle de vrede Pile.
 »En Stund vil du savne
»Øjnenes Smil og den søde Stemme,
 »saa gaar hun i Glemme,
»men Jorden sin Brud vil kysse, vil favne:
 »saa bliver hun Støv
»som ældgamle Slægter, som fjorgammelt Løv,
»og ukendte Fødder paa Graven vil træde:
 »min Ven, hvorfor vil du græde!
- »Som Røgen, der driver i Luftens Blaa
»fra Værkstedets ulmende Gløder,
»skal hvert et Menneskekulde forgaa,
»Naturen den frugtbare føder.

»Forgæves du søger
 »smulrende Slægters Daad og Navne:
 »kun *enkelte* havne
 »paa Marmorkister, i skimlede Bøger,
 »naar Glemselens Strøm
 »har slugt de *Tusinders* Idræt og Drøm
 »og Elskov og Vanvid hos henfarne Daarer:
 »min Ven, hvorfor fælde Taarer!«

Jeg talte til ham, bitter og kold,
 om Livet og Livets Aske:
 »Døden er Herre paa Jordens Bold,
 »og Døden er Livets Maske.«

Men graadfulde Blikke
 løfted han mod mig og svared stille:
 »Skønt sorgfuld, — jeg ikke
 »paa Tungsindets Veje vil mig forvilde.
 »Tør ikke jeg græde,
 »da vil jeg paa Stand ind i Dødsnatten træde;
 »thi Kærligheds Fryd og hellige Kummer
 »er det eneste, Livet rummer!«

JUBILARERNE
DRIKKE FOR UNGDOMMEN.

(1883).

Venner med graanet Haar!
Naar det er Efteraar,
vinker den funklende Drue,
og med fordoblet Glans
Mindernes Stjernekrans
tindrer paa Himmелens Bue.

Kærligheds første Drøm,
Farten mod Vind og Strøm
frem imod Maal, som var fjerne,
Venner, vi misted, ses

hist i den lyse Kreds
hilsende — Stjerne ved Stjerne.

Mindernes Stjernesvær
er vel en Lovsang værd:
Aftenen i Høst det forskønner.
Men det gjør vemodstung!
Verden, endnu hel ung,
føder jo kraftige Sønner!

Medens vor Drøm og Strid
binker saa fjern og blid
over de skiftende Bølger,
Venner med furet Kind,
løfter med haabfuldt Sind
Glasset for Slægten, som følger!

Ønsker den unge Slægt,
at den maa Stævnen kækt
skyde i skummende Vande,
elskes og elske fro
og med Columbus-Tro
styre mod ukendte Strande!

Ønsker den til Farvel,
at i en høstlig Kvæld
alt, hvad den virked og voved,
maa som Orion selv
lyse fra Himlens Hvælv
skinnende ned paa dens Hoved!

CASSANDRA.

(1885).

Det var en Sommeraften. Jeg sad ene
i Haven under Asketræets Grene.

En Regn, saa fin som Støv,
faldt dryssende ned paa det grønne Løv,
de lange Blades Aarer —
og siden ned paa mig som runde Taarer.

Blomsternes Ven, den hvide Sommerfugl,
med vaade Vinger dirred i sit Skjul,
men Sneglen livned, listed frem og voved
at spejde med de lange Øjenstilke.

Det drypped fra de fulde Rosers Hoved,
Valmuen slængte Kysens røde Silke,
nød Sommerregnets Glæde,

og Birken lyste med sin hvide Stamme,
 en Jomfru, fugtig end af Badets Væde.
 Men lavt, bag Himlens taaredunkle Klæde,
 gik matte Skimt af Sommersolens Flamme.

Der var en Frugtbarhed, der var en Grøde,
 avlende Kræfter i den lunkne Luft
 og liflig Krydderduft
 og frydfuld Graad som ved et Elskovsmøde.

Frodig i Farvespillet laa dernede
 bag Havegærdets vilde Bukketorn
 de brede Marker med den brune Hvede,
 det grønlig-gule Korn
 og Kløvren, blandt hvis saftigrøde Toppe
 en Række Køer, mælkerige, fede,
 hvilte med Velbehag de tunge Kroppe.

Det var, som om mit Sind
 drak Varme, Lys og liflig Vellugt ind,
 og alle bitre Tanker vilde sove.
 Da lød paa én Gang fra de fjerne Skove
 — først Solo, siden Kor —
 en Melodi med noksom kendte Ord,
 en overmodig Vise
 om Nordens Heltestamme, værd at prise.

Vor Tanke vækkes stundom som en Fugl
 kun ved et Ord, en Klang, der naar dens Leje,
 og stiger af sit Skjul
 og flyver bort — ad aldrig drømte Veje.

Saaledes nu. Den stærke Pral i Sangen
 førte min Tanke bort til Oldtids Egne.
 Ilions Mure fremsteg for mit Øje
 og under Idabjerget
 Skamandersletten, endnu ikke hærget,
 med modent Korn paa Vangen
 og Frugtbarhed og Rigdom alle Vegne.

Ilion fremsteg mellem grønne Høje.

Jeg saa' en Fløjtespiller i en Hal;
 han blæste paa sit Rør,
 og til dets Toner tren i lette Danse
 Piger med hvide Slør
 og vakre Knøse, prydede med Kranse.

Da stod paa én Gang, rank og midiesmal,
 men bleg, med mørke Bryn
 som stedt i Dødsangst, mellem dem en Kvinde,
 der raabte højlydt: »Ve, jeg ser et Syn!

De gamle Mure falde,
 og ud af Ilion Røg og Luer vælte.
 Slagne paa Gaden ligge Borgens Helte,
 og Pigen slæbes bort paa blodig Arm,
 med Sløret revet fra sin hvide Barm
 og sønderflænget Bælte!«

Saa raabte Kvinden. Men da lo de alle:
 »Gaa bort, Cassandra, spar unyttig Sorg!
 Ulykkens Profetinde,
 til evig Tid vil knejse Trojas Borg!«

Hun ænsed ikke deres haanske Mine,
 men gik i navnløs Pine
 og varsled Døden for sit Folk, sin Stamme,
 og alle Vegne hørte hun det samme:
 »Cassandra, spar din Sorg!
 Til evig Tid vil knejse Trojas Borg!«

Hvor Simois og hvor Skamandros blaaned,
 der lød den armes trøstesløse Klage.
 Hun ejed ingen Skærv
 til Byens Frelse — løste kun sit Hverv,
 at bringe Dødsbud og at blive haanet.

Fra Drømmevejen vendte jeg tilbage.
 Jeg sad ved Asketræet, og det hofted,
 der gled et Solglimt over Skovens Bryn,
 men endnu drypped det fra Løvværksloftet.

Saa fager laa den fredelige Slette
 i perleklare Taarer;
 men vi, som dyrke den, er blinde Daarer.
 Ak, naar jeg tænker paa vor Kiv og Trætte,
 det er mig endnu, som Cassandras Stemme
 varsler om Uvejrs Lyn
 med Sværdtid, Ulvtid — men for os herhjemme!

Kunde hun atter stige
 som Volve frem af Tidens mørke Vande,
 hvad vilde hun da sige?
 Mon bringe Dødsbud til de danske Strande,
 hvad heller nævne Vilkaar for at leve?

Vilde hun sige: Haandværksmand og Greve
 og Læg og Lærd maa bygge Danmarks Volde,
 hvis Livets Traad skal holde?
 Du Folk, som bor i Frugtbarhedens Have,
 det er din store Gaade:
 dit Sind blir sløvet, dine Tanker lave,
 og du forgaar i Strid,

naar ej du væbner dig i Farens Tid,
men lever Livet paa din Uvens Naade.

Vilde hun sige: Danmark, eders Moder,
maa lægge sine Børn med samme Lyst
tæt til sit fulde, diespændte Bryst,
at alle dér kan smage Livets Goder,
og blegest Skrantning, som hun kærlig favned,
og Stodderen velsigne Modernavnet?

Vilde hun pege mod et Æresmaal?
Slet ingen Ting hun mægter:
det er Cassandras malurtfyldte Skaal
at profetere for de vantro Slægter.

VED EN SKOLE-INDVIELSE.

(1885.)

Vi samles her for første Gang
til Højtid og med festlig Sang
og vie Skolehuset ind
med Herrens Ord i Mund og Sind.

De store bede med de smaa,
at dette Hus maa længe staa
og være ved Guds Varetægt
en Tilflugt for den unge Slægt —

en hjemlig Arnes Helligdom,
som glade Skarer samles om,
— hvor Ingen er i liden Agt,
fordi han er i fattig Dragt —

en Moder altid blid og huld,
 der kalder paa sit Børnekuld
 og binder det med Lovens Baand,
 men Loven selv er Liv og Aand —

en Gaard, der ligger grand og høj,
 med prægtig Gavl og prægtig Fløj
 og laaner Sol af Himlens Hvælv
 og kaster Sol i Verden selv, —

en hegnet Plet, der byder Læ
 i Skyggen af et løvrigt Træ
 med Kundskabs Frugt paa mangel Gren,
 men ingen Frugt, som giver Men —

en Mark, der aldrig ligger gold,
 men giver Grøde mangefold! —
 Saa være til Guds Velbehag
 vor Skole til sin sidste Dag!

Du sende Lys og Varme ned,
 Gud Fader, i din Miskundhed,
 at Sæden, gemt i Barnets Bryst,
 maa give god, livsalig Høst.

ELYS KIRKEKLOKKER.

(1886).

Elys Kirkeklokker ringe over Land,
der glider en Snække paa Ouses Vand.
Det er Knud den rige med Venner i Følge;
det er Dronning Emma paa den lyse Bølge;
under guldvirket Tjæld
de se paa den dejlige Midsommers Kvæld.

»Ror, mine Karle, ror, alle Mand!
rører eders Aarer saa nær under Land,
 mens Dagen gaar til Ro,
at vi kan høre Sangen i Munkenes Bo.

Det tykkes mig livsaligt, min Dronning og Viv,
efter Kampe og Kiv,
at gemme mit Skjold og guldhjaltede Sværd
og at sidde som her:

kryste Violer og en sommergrøn Vaand
og lytte til din Stemme og kysse din Haand.«

Kongen kom til Landet med Hævnerens Ris:
nu synge alle Præster den Herres Pris.
Det er Tid at glemme de blodige Dage,
da han drog i Leding paa sin stærke Drage —
under flyvende Ravn
og med hundrede Skjolde i Løfting og Stavn.

»Hviler eders Aarer, stryger vort Sejl!
Skyggerne bli'r lange i Vandenes Spejl,
og Dagen gaar til Ro,
og gladelig der synges i Munkenes Bo!«

Kong Knud og Dronning Emma blandt hædede
Mænd,
med Slagsværd ved Lænd,
de sidde under Teltet og drømme deres Drøm
paa den blinkende Strøm
om Elskov og Glæde i Engellands Vaar
og om en større Glæde, end Verden forstaar.

Salmesangen lyder dæmpet og mild, —
Kong Knud har rensat Landet med Jærn og Ild.

Der kan atter leges paa vaargrønne Sletter,
der kan atter soves i lange Nætter,
og den ærbare Mø
tør vandre i Kvælden ved den sølvblanke Sø.

»Ror, mine Karle, hejser vort Sejl!
Maanebroen gynger i Vandenes Spejl,
og Dagen gik til Ro,
og Salmesangen tier i Munkenes Bo.«

Kongen tager Harpen: »Mine Venner, stem i,
mens vi ro her forbi.
Jeg kvæder en Vise, jeg føjer mine Ord —
om den signede Jord,
om Søndagens Hvile, medens Klokkerne gaa,
og om min Hjærtenskære med Guldkrone paa.«

DE TABTE VAABEN.

(1887.)

Kjender Du Sagnet om en Riddersmand,
der bliver skilt fra Hæren og maa dvæle
en Nat i Fjendens Land?

Alt mens han sover, Tyvebander stjæle
hans panserklædte Hest, hans Sværd og Skjold.
Han vaagner vaabenløs i mørke Skove,
og han, der trodsed Døden hundred Gange,
er bleven fejj og bange,
og der er ingen Idræt, han tør vove.
Han frygter Svig og Vold
af hver en Stimand, der har Kniv og Dolk,
af hver en Stodder, der har Kæp og Næve.

Men gode Feer i hans Fodspor svæve;
de skænke ham et Sværd, et Skjold, en Ganger,
og han bli'r atter Ridder, Helt og Sanger.

Saaledes Du, mit Folk!

Det nytter ikke: Vaaben maa Du bære,

i Vaaben maa Du øves,

saa længe som der stjæles og der røves,

om Du vil staa med Livsblus paa din Kind,

med Frimands Tanker og med Frimands Sind.

INDFALD.

(1888.)

Lovens Tavler.

Lovens Tavler, baarne af Moses,
prises af Israels Folk og roses,
og naar de slettes, de hellige Bud,
givne paa Sinai Bjærg af Gud,
er der endnu ærlige Sjæle,
som for de gamle Tavler knæle —
Kampestene, gruelig svære,
uden Indskrift og uden Ære.

Til en Kritikus.

Hver Gang du spotter dette ny, bizarre,
du hører Latter — og bli'r glad min Tro.
Saa bli'r du indbildsk, men du la'r dig narre —
det var kun Templets Tyende, der lo.

Et Offerdyr.

Naar der i Israel blev slagtet Dyr,
hvis Blod man vilde Gud som Offer byde,
det kunde, ved du, være Lam og Tyr,
men maatte være sundt og uden Lyde.

Du siger, Ven, at du med frejdigt Mod
vil slaas paa Kniven for din Sag — og falde.
Bli'r saa du Offerlam? — Ja, hvis dit Blod
er ganske sundt og friskt — og uden Galde.

Aaron og Moses.

Leviten Aarons Røst var klar og stærk;
hans Talers Form og Indhold maatte roses.
Men den, der øved Frelsens Underværk,
var en, som stammed slemt, og som hed Moses.

Methodisk.

Begynde med en Galskab — skader ikke!
Naar i din Galskab kun der er Methode,
saa skal du se, at mangt et logisk Ho'de
helt glad vil bøje sin Paryk og nikke.

Homiletisk.

Hvad sagde Hr. Pastoren i sin Tale
forleden Søndag om det andet Liv?

Han sagde, naar en Gang i Himlens Sale
 du ikke træffer Moder eller Viv,
 vil du med Ro se deres Pladser tomme,
 hvis ikke de har været rigtig fromme.
 Thi det er nemlig Hr. Pastorens Mening,
 at naar vort Hjerte her i Verden brister,
 saa bliver det i Himlen en Forstening —
 vel snarest et Slags Flint med fromme Gnister.

Sproglig Duft.

Der er en liflig Duft i mangel Bog —
 i mangt et Æventyr og mangel Sang,
 og det som dufter, er det danske Sprog —
 en Duft af Hjemmets blomsterhvide Tjørne,
 men ej af Moskus og Ylang-Ylang
 som hos en Kisselinke paa et Hjørne.

EN PAVSE.

(1889.)

Kaspar i sin Kiste
laa stille og stiv.
Præsten stod og priste
den henfarnes Liv:
alt, hvad han virked, og alt, hvad han evned,
og hans i det hele kristelige Levned.

»Det vil ikke svinde
som svævende Røg,
grønnes vil hans Minde
som Abild og Bøg!«
Saadan sagde Præsten, men Kaspar paa Laaget
banked og raabte: »Du snakker i Taaget:

»Skum var jeg paa Bølge
skyllet mod Strand!

Tak, I Folk, som følge
til Gravhulens Rand!
Venner, vil I mindes mig et Aar — en Time,
eller kun saalænge I høre det kime?«

Følget saa' paa Klokke,
og Klokke paa Præst,
syntes, det var Pokke
til kraftig Protest.
Det er et Sansebedrag, tænkte Præsten;
hele Følget tænkte det samme for Resten.

Men der blev en Pavse
i Domkirkens Kor,
som naar der en Flavse
er sagt ved et Bord.
Kvidred saa en Sisgen derude i Birken,
og Præsten talte videre inde i Kirken.

TIL PROFESSOR H. V. RASMUSSEN.

Den 7de Januar 1891.

Nu har du naaet de syvti Aar,
hvis Byrder du maa bære,
er graanet under Arbejskaar
med Hæder og med Ære,
men end du tyder mangan Bog,
saa klar i Sind og Øje,
og end kan ikke Dagens Aag
din stærke Nakke bøje.

Naar nu du vandrer glad og sund
som Høstens travle Billed,
det er, fordi hver Arbejdsstund
i Kravet, som du stilled,

var mer end Slid og Tidsfordriv,
 var dig et helligt Stævne,
 hvori du satte ind dit Liv
 og al din rige Evne.

Det danske Sprog, der klinger huldt
 i Sorg og mellem glade,
 og der er prentet underfuldt
 paa underfulde Blade —
 i Vaaren trylled det din Hu
 som Skove, naar de suse,
 ved Vintertid det er endnu
 din yndefulde Muse.

Din Lærlingskare, spredt omkring
 i Øster og i Vester,
 vil mindes med vor lille Ring
 i Dag sin gamle Mester: —
 de Øjne under sorte Bryn,
 der skinned paa de unge,
 og hvad du gav med aandfuldt Syn
 og med din sikre Tunge.

Der priser dig saa mangt et Sted
 taknemmelige Sjæle,

og Modersmaalet skulde med,
om Jomfruen fik Mæle,
i Dag istemme dig en Sang
saa frisk som Fuglekvidder:
du stred i hendes grønne Vang
som hendes gæve Ridder!

Sid endnu i din Ungdomskreds,
vor Ven og Mester, længe,
og glæd din Sjæl, naar Foraar ses
i Sprogets Blomsterenge!
For dig vi tømme denne Skaal,
du Mand med Vid og Vilje!
og for vort skønne Modersmaal,
den dufterige Lilje.

VORT LAND.

(1892).

»Vort Land, vort Fædreland!« den unge synger,
og hvad han tænker paa,
er Eng og Vover under Himlens Blaa
og Sommerliv med Sang i Venneklynger;
det er en Jomfru skær og fin, der staar
som Elskovsblomsten i hans Urtegaard
og aander mod ham i hans Morgendrømme.
»Vort Land, vort Fædreland!« den unge synger,
og varme Kilder i hans Aarer strømme.

»Vort Land, vort Fædreland!« han endnu synger
som Husbond og som Mand,
og ser paa hende, der gaar glad i Spand
og bærer Aaget med ham, skønt det tynger;

han tænker paa sin Gerning og dens Krav
 og paa den Plads i Værket, Lykken gav
ham blandt de *andre* travle Hjul, der svinge.
 »Vort Land, vort Fædreland!« han endnu synger,
 naar intet Elskovskvad vil længer klinge.

»Vort Land, vort Fædreland!« han end kan
 nynne

som Olding ved sin Stav;
 han ser den gamle Slægt, der gaar i Grav,
 han ser den ny gaa frem i Kraft og Ynde
 og raaber til den: »Hejs kun Flaget kækt,
 og stævn mod solklar Dag, du unge Slægt,
 og ud af Taagen over døde Vande!«

»Vort Land, vort Fædreland!« han end kan
 nynne
 og se mod Fremtiden med løftet Pande.

»Vort Land, vort Fædreland!« de Ord skal
 klinge

paa hele Livets Gang,
 og de skal være som en Arbejdssang,
 der løfter Sindet paa en større Vinge.
 Saa rig og fager er vor Fædrejord,

og det er kun i *den*, vor Evne gror
og fanger Lød i blomsterrige Grene.

»Vort Land, vort Fædreland!« skal Sangen
klinge;

»gid alle Blomster til din Pryd maa tjene!«

SONET.

(1893).

Naar Sommerfuglen glad og genfødt tvinger
sig ud af Vintersvøbets tætte Pose,
og naar af Krybet i en plumret Mose
en Guldsmed vikler sig med klare Vinger —

naar grønne Blade blive til en Rose,
og Malmen formes til en Mynt, som klinger,
og Stenen til Guds Søn med løftet Finger,
— saa foregaar der en Metamorfose.

Den viljeløse Slægt, der som en ældet
og frønnet Eg i Sumpen ligger fældet,
hvor den en Stund med Grenene kan baske —

hvad bliver *den* vel til, naar den forgaar?
— Maaske til Tørv om mange Hundred Aar,
af dem, der giver Røg og megen Aske.

FRED OVER JORDEN.

(1893).

I.

Hellige Jul,

du Dag med matte Skimt af Solens Lue,
du Nat med Fakler tændt paa Himlens Bue
over et Leje redt med Lin, hvorunder
den blege Jord nu hviler sig og blunder!

Hellige Jul,

du fromme Fest, da Broder kender Broder!
Som Fugleunger i den samme Rede,
slængt ud paa Bølgen i et Uvejrs Vrede,
vi bruge Næb og Klo, saa Blodet ses,
for at faa Plads i Livets lyse Kreds,
og liden Broderaand i Verden bor.
Men naar *du* ringer ind fra hundred Taarne,
vort Hjertes hellige Jul!
en Stund vi mindes, at af samme Moder

er alle Slægter baarne,
 at mod eet Maal i Fællig alle drive —
 det Kuld af Adams Børn, som er i Live,
 og det, som skal engang vort Fodspor træde.
 Hellige Jul,
 du fromme Fest, da Broder kender Broder!
 Fred over Jord!
 Paa Jorden Fred, blandt Menneskene Glæde!

II.

Hellige Jul,
 Midnatsherold, der over Himmelborgen
 løfter dit blege Blus for Vaarens Morgen!
 End er det Vinter, Stjernesvær paa Sne!
 Om vi skal Vaaren se,
 de første Æbleblomster yndigrøde,
 de første Blade paa den runke Tjørn,
 naar Engen damper, Mulden er i Grøde, —
 om vi skal Vaaren se,
 naar Luften fylder sig med Vellugtstrømme,
 naar Kræfter spire, hele Livet gror,
 og alle Længsler blive dobbelt ømme, —
 det er en Løndom, det kan ingen vide.
 Men, hellige Jul! ved *dit* Bord har vi Sæde,
 ved Broderskabets Fest blandt Jordens Børn.

— Du Bud fra Lysets Lejre
til Ødemarken i det mørke Nord,
Evangelist, *din* Højtid vil vi fejre,
idet vi drømme glad Guldaldrens blide,
barnlige Foraarsdrømme
og se i Aanden Lysets *sidste Sejre*
med Fred paa Jord,
paa Jorden Fred, blandt Menneskene Glæde.

SMAATING.

(1893).

Hundekoncert.

Hver Gang en Køter i Hundekobbelet tuder,
istemme alle et Glam, —
selv den lurvede Graaskæg, som ellers er tam,
flyver i Ulveham,
og vi faa Hundekoncert, I hellige Guder!

Mennesker — Hunde, de ligne stundom hverandre.
Men naar de tude i Kor,
glubende Ulve paa Spor,
skal vi med roligt Smil kun videre vandre,
eller, hvis vi har Kald,
hente vor Pisk og slaa Knald,
blot nogle lystige Smæld, helt uden at vredes,
og kun i yderste Fald
bruge det benhaarde Skaft, saa Hundene spredes.

Floden.

Dit Liv er som en Flod, dets Dage følge,
 Bølge paa Bølge,
 indtil du bøjer Hovedet og dør —
 saa ligger Floden tør.

Ak, blir den saa en Vej blandt andre Veje,
 og skal det glemmes, hvor dens Vover gik?
 Skal ingen Vandringsmand med vaagent Blik
 lede om Guldstøv i det tørre Leje?

Hærfølge.

Saa hellig Krig har aldrig været til,
 at naar de rykked frem med Sang og Spil,
 har ikke noksom kendte Bavianer
 og andre Vilddyr fulgt de rene Faner.

Bien.

Der var engang en Bi,
 som flagred ud en Sommerdag i Luften
 og fandt paa ensom Sti
 en Lilje med saa dyb en Honninggrube,
 at den sank ned deri; —
 den drak en Rus af Sødmen og af Duften,
 — fandt aldrig hjem til sine Brødres Kube.

Kilden.

Der rinder etsteds en Kilde
 fra Bjerget ned i en snæver Dal;
 som Perler dens Vover trille,
 og Drikken er frisk og sval.

Den trætte Vandrer paa Fjældet
 har kvæget sig ved den mangel Gang;
 men altfor lidet er Vældet,
 naar ned over Bakkehæddet
 et Festtog stiger med Flag og Sang.

For den ensomme Vandrers hule Haand
 Smaakilden slynger sit Sølvbaand.

Aristophanes.

Athen var fri, og den var Verdens Navle,
 hvor alle Tankens Frøkorn satte Spire,
 mens Billedkunsten smykked Væg og Gavle.

Tre Tragikere staa paa Tidens Tavle,
 og Aristophanes som Nummer fire —
 sleben og gyldenhjaltet var hans Slire.

Med Hjelmhat skred han frem — en Kampens
Hane,

der ramte sikkert paa sin Sejersbane
og hug som den, der intet andet ænser.

Kom en Kumpan som han til vore Grænser,
saa fik han snart Proces med Eksellenser,
og der blev Uro paa Parnassets Bænke.

Nej, vi vil nøjes, vi, med en Terents;
han var en Slave med Intelligens,
der skrev Komedier — og gned sin Lænke.

MONOLOG.

(1893).

Jeg vilde gerne dø, da jeg var ung;
jeg vilde svinge
mig lydløst bort herfra paa Tungsinds Vinge
og dale stille med mit Drømmeliv
i Glemsels Vande mellem Tang og Siv.

Slet ikke tung
mig syntes slig en Flugt, — da jeg var ung.

Dog, end i Verden sidder jeg som Gæst
og ser med Glæde
det Kuld, der nu ved Taflet tager Sæde,
en Ungdom, videlysten og rebelsk,
og med et Smil, der siger: »Lev og elsk
ved denne Fest!«
den, hvorved end jeg sidder glad som Gæst.

Ved Bordet faar jeg mig et lille Blund, —
 da ser jeg glide
 forbi mig Skikkelser fra fordums Tide:
 en vinker, og jeg hilser glad og varm,
 en anden vender jeg mig fra i Harm,
 naar jeg en Stund
 ved Gæstebudet faar et lille Blund.

Og naar jeg slumrer i min Lænestol
 mod Aftentide,
 der staar en gammel Kvinde ved min Side;
 hun, der min Ungdom drev til nyttig Id,
 hun smiler atter, klog og moderblid,
 i Nedgangs-Sol,
 alt mens jeg slumrer i min Lænestol.

Du kommer til mig, du, som ej er mer, —
 som fik i Gave
 at se paa Jorden som en Blomsterhave,
 skønt de, som bo der, har saa mange Brøst
 og ledes vild af Elskovsfuglens Røst.
 O, Livet ler
 i dine Øjnes Lys, som ej er mer!

Jeg sidder hos dig i den lyse Kvæld
 paa Barneskammel,

du sidder hos mig, skrøbelig og gammel,
 med Øjets Klarblink og med Hjertet stemt
 for festligt Lag, for Venner og for Skæmt; —
 saa godt og vel
 vi sidde sammen i den lyse Kvæld.

En dejlig Time, naar jeg holder Hvil!
 Der er et Møde
 af dem, jeg elsked, levende som døde;
 en glider frem, blaaøjet, mælkehvid,
 med samme Blik som i vor Ungdomstid
 og med et Smil,
 der naar mit Hjerte, mens jeg holder Hvil.

Saa vaagner jeg, — men slumrer atter ind;
 ved Bordet drøfte
 de unge Livets Gaader, mens de løfte
 dets gyldne Bæger til en tørstig Mund
 og ved af ingen Beskhed paa dets Bund.
 Hel glad i Sind
 jeg lytter til en Stund — og slumrer ind.

LILI.

(1893).

Du er en Blomst,
en yndig Blomst, med fine Farver tegnet,
opvokset i en Have, der er hegnet
og har en Sol, som ingen Skyer skjule,
en Himmel, fuld af alle Sangens Fugle.

Du er en Blomst;
der bor i dig en Alf, som sidder stille
og lytter vuggende til Fuglens Trille,
og i din hvide Knop en Kalk du bærer
med Honningvin, som endnu ikke gærer.

Du er en Blomst;
du smiler, naar du sover; dine Drømme
er som Violens lette Vellugtstrømme,

og hvis et Skimt af Graad dit Øje væder,
det er den Nattedug, som Blomsten græder.

Du hvide Blomst!

Din Knop vil aabne sig, før nogen aner,
og Somrens Flyvere paa deres Baner,
den travle Bi, den fine blaa Libelle
vil søge Vejen til din Honningcelle.

Du hvide Blomst!

Da kommer til dig med en Tryllestængel
den grumme Gud med Vinger som en Engel.
Du Barn, som endnu Moderømhed freder,
en stille Bøn for dig min Sjæl da beder.

ANTENOR.

(1893.)

I.

De mødtes lønlig i en Vinløvhytte,
gemt i en Egelund,
hvor næppe nogen Spejder vilde lytte
til hvad der hviskedes i Nattens Stund.

Fra Maanens Kumme
ned over Ætna flød en Sølvflod!

de gamle Træer stod
med blanke Kroner, alvorsfulde, stumme,
tavse som Mulmet rundt om deres Fod.
Men hvor de sorte Natteskygger vege,
og Lyset svømmed ned i sælsom Blaanen,
der blinked Urter, og en Vaar af blege
Narcisser løfted sig i Skær af Maanen.

I denne Hytte, fjern fra Strid og Kampe,
henne paa Bordet ved et Bæger Vin

og ved en fredelig og stille Lampe
 ses blanke Vaaben — Hjelm og Sværd i Skede;
 men paa det tæppeklædte Leje nede
 ved Jorden ligger paa et bræmmet Lin
 en Kvinde, ung endnu, med løste Lokker;
 ved hendes Barm
 hænger en Hyacint med gule Klokker,
 og Nakken hviler paa en snehvid Arm.

Hun er af gammel Byrd, af ædel Stamme,
 ikke Slavinde, heller ej Hetære;
 men vistnok har en Gud med Tryllespind
 forvirret hendes Sind,
 hun, som har gjort sin Faders Navn til Skamme,
 hun, som vil give med sin Æres Krans
 sin Sjæl og al sin Sans,
 dertil sit hulde Legems Blomsterhave
 hen til Antenor, til den unge Slave.

Og hvem er han, der bærer Hjelm og Væрге?
 Ikkun en oprørske Flygtning og en Fælle
 af Eunus og de byttelystne Trælle,
 der rundtom hæрге
 Sicilias Sletteland og grønne Bjæрге.

Han staar med Citheren i sine Hænder
 og klimprer lidt, hensunken i sig selv —
 halvt græsk af Byrd og halvt en Østerlænder,
 en fager Svend med Brystets høje Hvælv
 og Øjne, der er snart tungsindig blide
 og snart urolige med Glimt af Lyn,
 men med en Fure mellem sine Bryn,
 der vidner om, sin Del af Livets Kvide
 i Graad og Angst han alt har maattet lide.

Nu standser han og kaster hen sin Cither:

»Nej, bort med Strengeligen!

Se, min Corinna, vi er helt alene
 midt i en hellig Ring, et Tryllegitter
 af Elskov og af maanehvide Grene,
 og denne Nat er endelig vor egen.

Dit Sendebud har stævnet mig til Møde
 med Elskovsord, der tyktes mig helt søde.
 Før smagte det mig ilde,
 naar nogen kaldte mig en fager Træl —
 thi Slavens Skønhed er hans SmerTERS Kilde! —
 nu gaar jeg glad omkring og smiler stille,
 siden den Stund ved Egeskovens Væld
 din Læbe hviskede det en Foraarskvæld.

Dog, dobbelt fryder det min Sjæl at vide,
 at du, Corinna, heller
 staar hos Antenor og hans vilde Fæller
 end paa din Slægts og dine Brødres Side.

Nu har de samlet sig, de pinte Trælle,
 de, der brød Sten, til deres Ryg blev krum,
 og de, der stængtes i Ergastulum,
 hvor flere døde for Svøben end af Ælde —
 de, der i tunge Lænker, sultne, magre,
 dyrked Sicilias hvederige Agre,
 og de, der drejed Møllekværnens Valse
 med Bøjler om de haarde, stive Halse —
 og forrest, vaabenklædte, skulderstærke,
 som Lejrens Vagt og Værn
 staa de, der fik det sorte Flytningsmærke
 brændt ind i Panden med et glohedt Jærn.

Selv Yndlingsslaverne, vi fine Svende
 i skønne Klæder og med salvet Haar,
 fik Mod at dele vore Brødres Kaar
 og flygted til dem fra de tomme Kuber;
 vi sov i Huler og i dunkle Gruber
 og blev til Mænd med Marv i vore Knokler,
 og nu er al Sicilien i Hænde
 paa Eunus og et Folk, som før var Slaver.

Den gamle Verden, min Corinna, raver —
 med Gudestøtterne paa deres Sokler —
 snart skal dit Øje se, hvordan den falder,
 ormædt og ussel, mør af Aar og Alder.«

Corinna siger: »Ja, paa dig jeg tror,
 paa dig og paa dit Aasyn og dit Ord;
 dog skælver jeg og frygter,
 hver Gang der bæres til mig nye Rygter
 om dine Venner, blodige af Mord,
 der skænde Hustruer og kyske Piger;
 og jeg maa tænke:
 kan disse Fæller bygge nye Riger!«

Han svarer: »Raser Trællen uden Maade,
 nu han har brudt sin Lænke,
 saa høster Fjenden ikkun, som han saaede.
 Og disse Vilddyr, de er mine Brødre,
 men de skal udsaas i en Nyjords-Muld,
 da vil en Gang der vokse frem et Kuld
 af pligttro Fædre og af ømme Mødre.

Tunge som Bly er Slavekaar at bære: —
 et Legem uden Ret og uden Ære,
 et Liv i Skam og Tort!

men var en Gang du fri som Skovens Hjort,
saa blive dine Lænker dobbelt svære.

Ak, jeg har set min Fader blive dræbt!
Han værged sig en Stund, saa godt han evned;
thi mellem Død og Trældom stod jo Valget.
Om Bord hos Røverne jeg selv blev slæbt;
mod *Side* Havn de stævned,
den kendte Markedsplads for Slavesalget.

En Tid lang der jeg stod
til Skue i en Slavekræmmers Bod,
hvor Folk af alle Slags gav daglig Møde.
Jeg tænkte paa min Mo'r, som nu sad ene,
og paa min stakkels Fa'r, som jeg saa bløde
og ligge som et Lig paa Strandens Stene,
og skjalv, hver Gang der raabtes: hvem vil
byde
paa denne Dreng, undselig som en Tøs,
en velskabt Grækerknøs,
fin som en Mandelgren og uden Lyde?

Ved den Tid Timon kom paa disse Kanter
og saa mig i den lille Havnestad;
han var en vellært Mand og hørte glad,
jeg havde læst Filemon og Menander

og kunde Odysseen udenad;
han købte mig i Boden hos min Herre
og tog mig med sig hjem til Øen her.

Jeg tror, han fik mig kær,
og ingen Sinde nænned han at krænke
den, som ved Voldsfærd kom i Slavelænke.
Men han blev syg og døde snart desværre!
og Glycera blev Enke,
hun, som af alle Trællene var hadet,
og jeg skal ikke synge hendes Pris.

Paa unge Slavers Vis
jeg fulgte hende daglig ind i Badet;
derefter tørred jeg den lunkne Væde
af hendes Legem med et uldent Klæde.
Og jeg var halvt en Dreng og halvt en Svend
med unge Dunhaar og med unge Drifter;
tit saa jeg hendes sorte Øjne glide
hen over mig helt blide,
naar hun var salvet og laa stille hen,
imens jeg læste hendes Yndlingsskrifter, —
saa kom en Aften, da hun tog sit Offer.

Hun klædte mig i kostelige Stoffer
og vaaged over mig med skinsyg Vrede,

men mærked snart, hun vakte kun min Lede,
 og da en Dag jeg svared hende mut,
 lod hun sin Thracer komme med en Knut, —
 end kan min Ryg fornemme,
 hvordan han stribed den med sine Remme.

Da tav jeg vel, men gemte hvert et Slag
 og bier — bier kun paa Hævnens Dag.

Nu kom der Tider, da jeg var i Naade
 hos denne Kvinde, der var uden Blusel,
 og Tider, da mit Liv kun hang i Traade,
 og jeg blev skræmt ved mangel skændig Trusel.

Snart hed det da, jeg skulde ned at trælle
 i Møllen med en Jærnring om min Hals,
 snart at jeg skulde skikkes til en Celle
 i Hannos Boder og staa der til fals.«

Corinnas Øje lyner: »Jeg gad vide,
 ifald I skulde fange Glycera,
 hvad Straf hun burde lide!«
 Han smiler haanlig: »Hun skal slæbes fra
 sit skønne Landsted til en ussel Hytte
 i Byens værste Smøge.

Der kan hun sidde, lurende paa Bytte,
med Indskrift paa sin Dør: *Her bor en Skøge!*

Alt hang jeg som ved Randen af en Klippe,
rede til Livets faste Grund at slippe,
da Eunus frelst mig, — han er en Syrer
og som jeg selv en Slave,
men Redskab for en mægtig Verdensstyrer,
der gav ham Visdomsaand og Seergave.

Han skued sære Tegn, naar Stjerner lyste
igennem Skyens Rift, —
paa Nattens Pande læste han en Skrift,
hvorved vort Hjerte fryded sig og gyste.

I Fjældets mørke Grube
han hørte Raab fra Underverdnens Strube,
ja Varselraab: *der kommer Skrig og Bulder,*
og Magten væltes fra sin høje Trone, —
saa stævner Himlens Dronning
fra Østens Bjærg med Sløret om sin Skulder,
det Slør, hun dulmende vil lade glide
over Sicilias Land og al dets Kvide,
naar Eunus sidder som en fredsæl Konning
med Retfærds Herskerspir og Visdoms Krone.

Til visse sker det,
 som det staar ristet ind paa Skæbnens Tavle,
 og Jordens Kreds skal undres, naar den ser det:
 — en Træl i Kongekaaben
 og dette Øland Verdens rette Navle!

Da skal der leves uden Strid og Møje,
 da gemmes alle Vaaben,
 og Fredens Tempel staar med gyldne Fløje.

Prætoeren og hans gramme
 Kohorter maatte vende Ryg med Skamme.
 Nu samler Roma sine Veteraner,
 dem, der har fordum baaret Sejrens Kranse.
 Men kan de bøje Skæbnen? Kan de standse
 en Verden rullende mod nye Baner?

I Morgen flytte vi vor Lejr;
 min favre Brud, da skilles vore Veje,
 men inden Høst jeg kommer hjem med Sejr.«

Han sætter sig ved hendes Leje:
 »Paa Krigens Lurer alt jeg hørte længe,
 de Toner var urolige og skarpe,
 og de maa ikke hid i Natten trænge.
 Men Vaar og Elskov har en Dobbelt-Harpe,
 der klinger sødt med sammenstemte Streng.

Ak, nu jeg lever først, du hvide Due!

Min Ungdom, avet i et Fangebur,
 var som den brune Drue,
 der voksed paa den tørre Fængselsmur
 og fanged Lød i Middagssolens Lue.
 Og nu er den ved Modenhedens Maal!
 nu brister den og Saften —
 alt Ungdomsmodet og al Ungdomskraften —
 rinder en Stund i Elskovs gyldne Skaal.

O, Jomfru, paa dit Læje, du, som smægter
 paa maaneklare Lin i Midnatsstunden
 og løfter ængstelig de hvide Hænder —
 din Brudgom er her — Brudelampen
 brænder.«

Saa blev der tyst, og Maanen sank bag Lunden,
 og Eros sejred, han, som alting mægter.

De slumred begge. Men paa een Gang farer
 Antenor op og raaber: »Hvem er der?
 Jeg hører Hovslag — det er Fjendeskarer!
 Fremad, I fordums Trælle!
 Hvor er min Hjelm? Hvor har jeg lagt mit Sværd?«

Brat vaagner nu hans Lejes blide Fælle
 og griber ham ved Ærmet
 og kalder ham ved Navn med bange Røst.
 Han ser omkring sig: her er tyst og skærmet,
 og Blomsten hænger ved hans Piges Bryst.
 Da sukker han, og Drømmens Skræmsel viger,
 og søvntung synker Svenden ned og siger:
 »End brænder Lampen. — Har Corinna sovet?
 Hvor lider Natten ved Antenors Side?»

Men da som Svar hun lader Haanden glide
 over sin Elskers unge Krushaars-Hoved,
 han hvisker med sin Mund ved hendes Kind:
 »Du hulde Pige, hvad vort kyske Sind
 kun med undselig Rødme
 aned laa skjult bag syvfold helligt Segl
 og saa som Taager i et Sølv spejl —
 var intet imod selve Bægrets Sødme.«

En Bris fra Søen med et Gys af Kulde,
 en Duft af Vaar og Grødeliv i Mulde!

Det bliver Morgen snart —
 der kvidrer alt en enlig Fugl i Lunden,
 nu atter en — saa en af anden Art,
 og Livet vaagner op i Morgenstunden.

Tavse de sad i deres Vinløvkammer,
 hvor Maanenatten redte deres Leje,
 og tavse gik de saa de kendte Veje,
 mens Taagen hang imellem Egestammer,
 hen til den klare Aa,

der vælded gennem Skoven ned i Dalen.
 Ved Bredden paa en Sten en liden graa
 nyfigen Fugl sad, vippende med Halen,
 og stænked Vand og kigged uden Sky
 paa dem, der vandred her i Morgengry.

Og der de ogsaa satte sig, de to,
 under et Egetræ, hvis lange Rødder
 gik ud til Randen af de blanke Vande.
 De tvætted deres Arme, deres Pande
 og løste leende de tunge Sko
 og dypped deres Fødder
 dybt ned i Vældet, hvor de skifted Lød
 og blev som Voks saa gullige, saa blege.
 Saaledes drev de Spøg som Børn, der lege,
 til Morgensolen brød
 igennem Egeløv og Krat og bød
 ham søge hjemad til hans Fællers Telte.

De gik tilbage. Han tog Hjelmen paa
 og bandt det gode Værge ved sit Bælte;

men da Corinna ser sin Elsker staa
 saa lysende som en af Sagnets Helte,
 hun griber om hans Haand: »Hvor er du fra?
 Er ikke du den unge Gudekriger,
 der fordum gæsted Rhea Sylvia
 i Vestatemplets løndomsfulde Celle?»

Og rødmende af Fryd Antenor siger:
 »Nys var jeg kun en Træl som andre Trælle,
 men nu er jeg en Gudesøn i Vaaben.
 Jeg fatted Elskov til en bleg Præstinde
 og steg herved fra Gudebjærgets Tinde;
 en Tempeldør stod aaben,
 og Templets Jomfru ventede mig derinde.«

Saa skiltes de. Tætved hans Hest stod bunden,
 han svang sig op og red igennem Lunden
 med bøjet Hoved under lave Grene,
 og hun stod ene
 midt paa den grønne Sti og græd og vinked.
 En liden Stund hans Hjelm i Luften blinked,
 saa bøjed Vejen, og han var forsvunden.

II.

Kommandoraab af gamle Centurioner
og Hestetramp og skingre Krigslurtoner!

Den kom, den Dag,
da Eunus og hans Slaver maatte tørne
sammen med Romas sejervante Ørne.

Ved Tauromenium stod det store Slag.

Achæos og Antenor, unge Helte
med Ildhu, førte Trællehærens Fløje,
mens Eunus modløs sad ved sine Telte
og gransked Fremtiden med lukket Øje.

Højt over Kampens Bulder
han ser i Skyen »Syrernes Gudinde«:
hun stævner frem med Sløret om sin Skulder,
men standser brat med Haanden over Bryn.
Herlige Skikkelser, hvis Hjelme skinne,
hver med sit Guddoms-Værge,
hen over Himmelhvælvets tavse skride,
og forrest Fader Zeus med sine Lyn —
da ræddes hun og flyr til Østens Bjærge,
og Sløret som en Sky mod Havet ruller.

Kommandoraab af gamle Centurioner
og Hovslag, Skrig og skingre Krigslurtoner!

En Hær Sikulertrælle
trampedes ned af Romas Legioner,
og der faldt fler, end Øjet kunde tælle.

Hvor er hun henne, Syrernes Gudinde?
Hvor blir den nye Dag, som skulde rinde?

Antenors Rækker sprængtes
og vendte Ryg, mens Sværd og Skjolde slængtes.
Selv stormed Svenden frem, og ej han helmed,
før han sad, stængt af Fjender, paa sin Ganger
og hug omkring sig, kæk og gyldenhjelmet.
Dog — Skæbnen fremad hastet:
en Legionar fik ham af Sadlen kastet —
saa laa han blodig mellem andre Fanger,
men værged sig endnu, da han blev bastet.

Krigen var endt,
og Eunus selv var flygtet for at skjule
sit usle Liv paa Bunden af en Hule,
som kun af ham og nogle faa var kendt.

Krigen var endt, før Høsten end var omme;
de vilde Slavebander

splittedes ad til alle Øens Kanter,
 og nu kom Vintren med dens Straffedomme,
 da Vej og Græsvang i Sicilias Have
 bar Kors ved Kors, og hvert et Kors en Slave.

Snart kom Antenors Dag;
 da stod han dødningbleg i Fangerummet,
 spændt fast, med Ryggen krummet,
 og fik af Remmesvøben Slag paa Slag.
 Saa førtes han fra Taarnets skumle Kamre
 ad stenet Vej hist op til Egelunden,
 der, hvor de mødtes — ak, forbi, forbi!
 da Maanen skinned ned i Midnatstunden —
 det var forbi, det var forlængst forbi!

Over ham Bødler laa med tunge Hamre,
 en holdt hans Hænder, en drev Nagler i,
 en tredje spændte Hjelmen, som han voved
 at bære stolt og fri,
 til Spot om Ungersvendens blege Hoved.
 Saa klynged de ham op ved Alfarsti,
 hvor Pælen stod imellem store Stene.

Der hang Antenor, end saa ung og stærk,
 en fager Frugt paa Korsets tørre Grene —

og mens hans Bødler saa paa deres Værk,
rysted paa Hovedet den ene:

»Hvad er vel Markedsprisen for en Slave
som ham, vi her har faaet op at hænge?«
»Titusind!« — »Pyt, da fik du ham i Gave.

Tigellius for Eksempel

gav femtensusind for to Frygerdreng,
nykomne Varer, som ved Castors Tempel
blev solgte straks med Hvidtekostens Stempel.*)" Men denne Træl, saa lig en mejslet Gud,
en Svend, der spiller Cither og kan læse
det græske Sprog, han med sin gyldne Hud
var for en Kendernæse
vel sine tyvetusind værd i Penge,
en Formue, min Ven, for Folk, der trænge!«

Saa mønstred de hans Lemmer,
mens han i Vinterkulden hang og skjalv,
og spotted ham med deres grove Stemmer:

»Du hænger som en rigtig Offerkalv
med gyldne Horn, du Dreng, der løb fra Tampen
og sad til Hest som Pakkets Krigsribun
og praled med din Hjelm i Kampen.

*) De nykomne Varer fremstilledes med hvidtede Fødder
(»*gypsatis pedibus*«).

Du Jomfru-Kæledægge,
 er Puden ogsaa varm og Luften lun,
 og kan du sove paa de bløde Dun,
 naar Blodet drypper paa de fine Lægge?»

De fjerned sig en Stund, og han hang ene,
 pint paa sit Legem, sønderslidt i Sjælen,
 og saa han ned i Dalen, hvilken Scene!
 Langs Vejen Træl ved Træl, hver med sin Hals
 i Bjælketræets Fals,
 kun ventede paa at klynges op paa Pælen,*)
 og længer borte Byen som en Ring
 om Havnen med dens Skibe,
 Krigsfolk i alle Gader deromkring,
 men over Søen Morgensolens Stribe.

De fjerned sig, og frem af Lunden steg
 en sortklædt Kvinde, bleg og fuld af Taarer,
 saa mælkehvid og bleg,
 som var der intet Blod i hendes Aarer.

*) Om Korsfæstelsen se Marquardt. V. 192—194. Det vil deraf fremgaa, at Slaven, der skulde korsfæstes, blev naglet til Tværtræet (*patibulum*, Halsblok) og derefter klynget op paa Pælen (*crux* eller *stipes*). »*Crux ponitura*«, »*ferunt patibulum*«, »*tolluntur in crucem*«.

Hun vakled fremad nogle bange Fjed
 og sank saa hulkende og haabløs ned
 og dækked for sit Syn med sine Hænder.

Deroppe hænger han med nøgne Lænder,
 han, som hun elsked, som han var en Gud,
 og mer end Ven og Broder
 og mer end Slægtens Navn og Ærens Bud —
 en Træl, ved hvem hun snart skal være Moder.

Antenor siger i sin Kvide:

»Hil dig, velkommen! Vandrer du herud
 at se mig lide,
 min Maanebrud, min blege Vestalinde,
 hvis Øjne vinked, saa Antenor kom
 ak, til en Helligdom,
 hvor det var brødefuldt at dvæle inde!
 Det var vel efter Afrodites Vilje
 og spundet af de grumme Parcers Traad,
 at jeg gik ind til dig, du hvide Lilje,
 og brød din Blomst, saa nu du staar i Graad.
 Snart kommer Stunden, da dit Skød skal føde.
 Naar da din Broder og din Slægt vil nøde
 dig til at nævne dig din Elskers Navn,
 da ti — ja ti! Du tog en Træl i Favn

og ingen Gud og Helt som ham, de sige
steg ned til Vestas sløromvundne Pige.

Ak, den Gang blomstred Iris og Narcisse,
lyksalig drak jeg Duften
af Hyacinten med din søde Aande.
Og nu — nu fryser jeg i Vinterluften,
og Gyldenhjelman tynger paa min Isse.
Men for mit Øje, som jeg var en Seer,
ligger din Dag i Graad, din Nat i Vaande.

O, blodiggrumme Guder!

En ædel Jomfru, stønnende i Veer,
mens hendes Ven er hængt paa Korsets Gren —
et nyfødt Barn i Jomfrusengens Puder
og Skam og Skændsel i det stille Kammer.
Selv er jeg spilet som en nedlagt Glente,
og snart vil Jorden gemme mine Ben,
men du har tusind Krænkelser i Vente.
Stakkels Corinna, jeg har gjort dig Men,
og af vor Elskov fødes idel Jammer.

Nej, Himmeldronningen kom ej med Solen
fra Østens Bjærg at gribe Verdens Tømme,
og Eunus sidder ej paa Kongestolen
med Spir i Haand at straffe og at dømme.
Og Varslerne, som lød paa dunkle Stier

ved blege Stjerner's Skin,
 og alle Tegn paa Nattens sorte Pande —
 de var kun Drømmespind
 og Lygtemænd og falske Profetier,
 og alle Haab og og alle gyldne Planer
 sank ned som Skyer under Himlens Rande.

End ad de gamle Baner
 gaar Gudevognen over Stok og Sten,
 og den, som styrer, ler, naar han fornemmer,
 han kører over Lig og knuste Lemmer.

Ak, jeg har gjort dig Men!
 Men naar du sidder gravlagt ved din Ten,
 halvblind af Graad, som ikke vilde standse,
 da lær det Barn, du føder, at forbande
 de salige Guder, prydede med Kranse,
 de hellige, der fjæle
 sig hist i Himlen ved den gyldne Kande
 og skue glade
 og smilende fra deres Himmelstade
 ned paa de syge, kvidefulde Sjæle.

Paa Løgnens Hjørnestene
 er deres store Gudetempel bygt,

med glansfuldt Niddingsværk er Taget smykt,
og alle Skændsler maa som Murværk tjene.

Naar føder Tartarus en Guddomsmagt,
der griber Verdens Tøjle
og tramper dem i Støvet, der har lagt
om Slægtens Liv en hvas og jerntung Bøjle?
O Hævn, o Hævn! Naar vil en Frelser komme
med Køllen i sin Haand og Straffens Domme?»

Hans Bødler kom igen. Der hørtes Stemmer,
uvoren Sang af Struber, som var rustne.
Det grumme Dagværk havde de nu røgtet,
saa gik de mønstrende forbi de gustne
halvdøde Legemer og ligblaa Lemmer.

Da rejste Pigen sig i Skræk og flygted,
og Svenden hang forladt i Vind og Kulde
og smagte Korsets Bitterhed til fulde.

Hans Tanker blev saa vilde,
men endnu han om Hævn og Frelse stammed,
da han, af Døden krystet, hang som lammet.

Og Natten vandred stille
hen over Himlen med sin Stjernehær,

og Maanen opsteg, og dens blege Skær
 faldt over Ynglingen som Dødninglagnet.
 Da sank hans Hoved ned — et Gisp i Krampe!

Her ender Sagnet
 om ung Antenors Elskov og hans Kampe!

Anm. I den store Slaveopstand paa Sicilien 140—130 Aar
 f. Kr. fremkaldt ved den Medfart, Slaverne der vare
 udsatte for, blev en syrisk Træl ved Navn Eunus, der
 foregav at modtage Aabenbaringer af »Syrernes Gud-
 inde«, kaaren til Konge og var i Løbet af et Par Aar
 Siciliens Herre. — De ciliciske Sørøvere, blandt hvis
 Handelspladser nævnes Side i Pamfylien, forsynede
 ved den Tid, da dette foregik, Slavemarkederne med
 friske Varer.

DEN STORE NADVER.

EN PARABEL.

(1894).

Den unge Fyrste staar, naar Timen kalder,
og byder Venner ind i sine Haller.

Og langsomt stiger op ad Husets Trapper
en sælsom Skare Gæster, —
slet ingen Stormænd eller vise Præster,
kun blege Skikkelser med krumme Rygge,
en næsten blind, en anden gaar ved Krykke,
og allesammen har de slidte Kapper.

Men deres Aasyn lue.

Det er den Flok, som aldrig lod sig kue
og ingen Sinde lemped

sig efter usle Maal for Guld og Hæder;
 det er de trofaste, der led og kæmped,
 som søge Balsam for den Jord, der græder,
 — og som til Løn fik Saar og revne Klæder.

Nu samles alle her i Aftensvale
 til Gæstebud i fyrstelige Sale.

De store Folk i Byen vandre
 forbi den aabne Hal, hvor Rosen blander
 sin Duft med Liljens i krystalne Kander,
 og hviske med et Haansmil til hverandre:
 »Det er et vakkert Slæng, det, Fyrsten ynder
 at give Plads paa sine Purpurhynder«.

Men Værten byder Gæsterne til Sæde
 og sætter for dem blanke Sølverskaaler.
 Og som de hvile nu i stille Glæde,
 de, der saa villig voved
 al Livets Lykke for en hellig Tro —,
 med eet der sker et Under:
 om hver af hine blege Gubbers Hoved
 frembryder Lys, der runder
 sig til en Krans af maanehvide Straaler.

Det er den Helgenring, naar Aftenen blidner,
og Kampen gaar til Ro,
der pryder alle fuldtro Sandhedsvidner.
Det er det Lys fra Evighedens Kilde,
der skinner ved det store Nadvergilde.

VESPER.

(1894).

Det er en Foraarskvæld. Han sidder ene
ved Havens Stenbord under Egegrene.
Foran ham Bæger og en Søilverkande,
urørte begge, mens med rynket Pande
han stirrer snart imod den matte Himmel
med Maanens blanke Horn,
snart over Agren med det spæde Korn
og Engen med en spraglet Blomstervrimmel —
det skønne Vaarens Rige, der nu skinner
med Nattens blege Lød og vaade Kinder.

Han læner Nakken imod Træets vaade,
kølige Bark — som den, der maatte vaage
i lange Nætters Angst ved Sottesengen —
eller som den, der, pint af samme Tanke,
opplukker, Trævl for Trævl, sit Livsvævs Traade,

og lukkende de trætte Øjenlaage
han lader end i Drømme Blikket vanke
ud over Landet, hvor en fugtig Taage
hæver sig langsomt op af Blomsterengen.

Og Taagen synes ham at stige — stige;
den former sig og bliver til en Kvinde,
omslynget af et Slør med lange Flige.
Dog, gennem Sløret hendes Lemmer skinne,
mens højt og stadig højere hun hæver
sig fra den blege Jord mod Maanens Karm,
indtil hun griber om den med sin Arm
og smiler ned fra Himlen, hvor hun svæver
i Lysets hvide Strømme —
alt ser han, ser det, som man ser i Drømme.

»Hvem,« spørger han, »er du, som hisset gynger
i Lys, omflagret af det lette Klæde,
det sølvflorbølgende, der langsomt ruller
bort fra din Barm og fra din hvide Skulder,
hvor Nattergalen sidder glad og synger?
Alvidende du smiler
som Bruden i den skønne Honningmaaned
til Jordens Aasyn, der er blegt og blaaet,
mens den i Maaneskinnet søvntung hviler
og ænser ikke Natteduggens Væde.«

Den rustgraa Nattergal med spredte Vinger
 hun byder fluks at tie,
 og hendes klokkerene Stemme klinger
 i Maanelyset ned fra Himmelsalen:
 »Vaarnat jeg hedder, Vaarnat er mit Navn.
 I Maaneskær som i en dugren Kilde
 jeg stundom bader mig i Aftensvalen.
 Usynlige Genier søge da min Favn
 for ved mit mælkerige Bryst at die,
 og paa min Skulder sidder Nattergalen
 og slaar sødttonende sin klare Trille.«

»Elfensbenshvid du Vaarnat staar og skinner
 paa Maanens Straalestige;
 men hvorfor slipper du dit Slør, der rinder
 ned over Himmelen i brede Flige?«
 Hun svarer: »Det er under dette Slør,
 at Livet vaagner som en Glød i Aske,
 og hvad du synes visner hen og dør,
 stiger med ét og bærer Livets Maske.
 Da grønnes Eg og Bøg,
 Guldstjernen vokser af det nøgne Løg,
 selv frosne *Hjerter* aabne sig i Varmen,
 og Eros kører frem med Brudekarmen.«

Han siger: »Du dybtskuende Sybille,
 under hvis hvide Slør der vaagner Liv
 i visne Hjerter som i Blomst og Siv —
 hvad blir der af *mit* Hjerte, naar det brister?
 Naar snart min Kiste staar blandt tusind Kister
 i Jordens Nat, og Pulsen længst er stille,
 hvor flyr da Sjælen hen? Skal Sjælen dø,
 hensvinde, som naar Draaben
 rinder af Muslingskallen, der er aaben,
 ind i den store, bølgerige Sø?
 O Vaarnat — nej! Svæv over Gravens Tue
 med Sløret bølgende i Maanens Lue!

Men — om jeg vaagner, Vaarnat, som du byder,
 hvad *er* min Sjæl da, hvad dens Klædebon?
 Mon jeg i Æthren flyder
 let som et Fnug — en videlysten Aand —
 fra Stjernekyt til Stjerne for at skue
 sælsomme Slægter, der kan ikke avle
 Afkom med nogen, som har »Jord« til Moder,
 og Tusinder af Kloder,
 nyskabte, slukte under Himlens Bue,
 der under Sus af Toner alle træde
 en evig Runddans om Alverdens Navle,
 hvor Livets Guddom har sit Kongesæde.

Skønt var det vel at svømme
 fra Kyst til Kyst paa Mælkevejens Strømme;
 men skønnere, hvad forhen mange troede,
 hvis Livets mægtige Guddom vilde samle
 henfarne Slægter paa en vaarfrisk Klode,
 iklædte nye Legemer, der skinne
 som blege Roser lignende de gamle, —
 en ny Jord, hvor jeg møder fuldtro Venner:
 Velkommen, kære! trykker deres Hænder
 og hvisker til den yndige Veninde,
 jeg fordum elsked: ræk mig dine Læber!
 du har et Smil, som Døden ikke dræber!

Du løndomsfulde, ved hvis sunde Bryst
 Naturens Genier ammes,
 du tier end, du kender ingen Trøst:
 Død er kun Død, og naar engang den lammes,
 den trætte Hjerne, gaar jeg bort fra Scenen,
 hvor Solen skinner over grønne Dale,
 didind, hvor ingen Morgenhaner gale.
 Og Sjælen dør som Muskelvæv og Ben
 og som Budbærerne, de fine Nerver.
 Saa sætter én Slægt os en Mindesten,
 en anden glemmer os og vælter Stenen,
 en tredje hugger Stenen op i Skærver.«

Han vaagner med et Sæt. Han havde sovet,
og Natteduggen drypped af hans Hoved.
Dog, hun er borte, hun, der nylig svang
sit Slør og smiled ned med yndig Mildhed,
og Svar fra Himlen ej hun kunde give.
Graalige Taager over Eng og Vang,
graalige Taager over Maanens Skive.

Men hist fra Krattet Nattergalesang,
blidt tonende i Foraarsnattens Stilhed.

BRYLLUPSANG.

(1895).

Det er Vaar med grønne Grene, det er Vaar i
Dag,
da du rejser egen Arne under Majløv-Flag,
du, der sidder der og smiler,
mens dit brune Øje hviler
paa den sløromvundne, hvide
Jomfru ved din Side.

Det er Vaar med grønne Grene — og en
dugmild Regn,
naar hun gaar fra Faderhjemmets fredelige
Hegn —
med de fine Kinders Rødme,
med sit Hjertes hulde Sødme
for mod nye Maal at stævne
med sin unge Evne.

Det er Vaar i unge Hjerter, naar du vandrer fro
med din yndige Veninde didind, hvor I to
skal, i Kærligheden trygge,
sammen plante, sammen bygge
og fortrøstningsfulde hele
Livets Indhold dele.

Vaaren viger — Somren stiger, blomstrende og
blid.

Delende hinandens Tanker, fælles om jer Id,
fælles om de fagre Drømme,
der i Bølgens Solspejl svømme,
skal I, elskende hverandre,
gennem Somren vandre.

VÆGTERVISE.

(Utrykt).

Da jeg var ung, da var jeg from --
et Lam paa Præstens Mark --
hvis dengang en og anden kom
for at svippe mig
eller klippe mig,
jeg voved knap et Spark.

Jeg havde lært min Kristendom,
men var dog Kød og Blod --
og jeg var ung og jeg var from,
og jeg lemped mig,
og jeg dæmped mig,
fordi jeg mangled Mod.

Jeg drømte om en Friheds Sol
 alt efter Tidens Skik —
 et Lys om Folk og Kongestol —
 men min tamme Drøm
 i den samme Strøm
 som andres Tro forgik.

Min Tankes Vinge var der lagt
 en Lænke tæt omkring —
 af Fejgheds ynkelige Magt
 og af Vennenik
 og af Frændeskik
 var smeddet Ring ved Ring.

Og i mit Hjerte sad der stængt
 en Kedsomhed og Trods —
 nu ligger Lænkebøjlen sprængt,
 mine Fæller er
 de Rebeller, der
 i Lysets Kreds vil slaas.

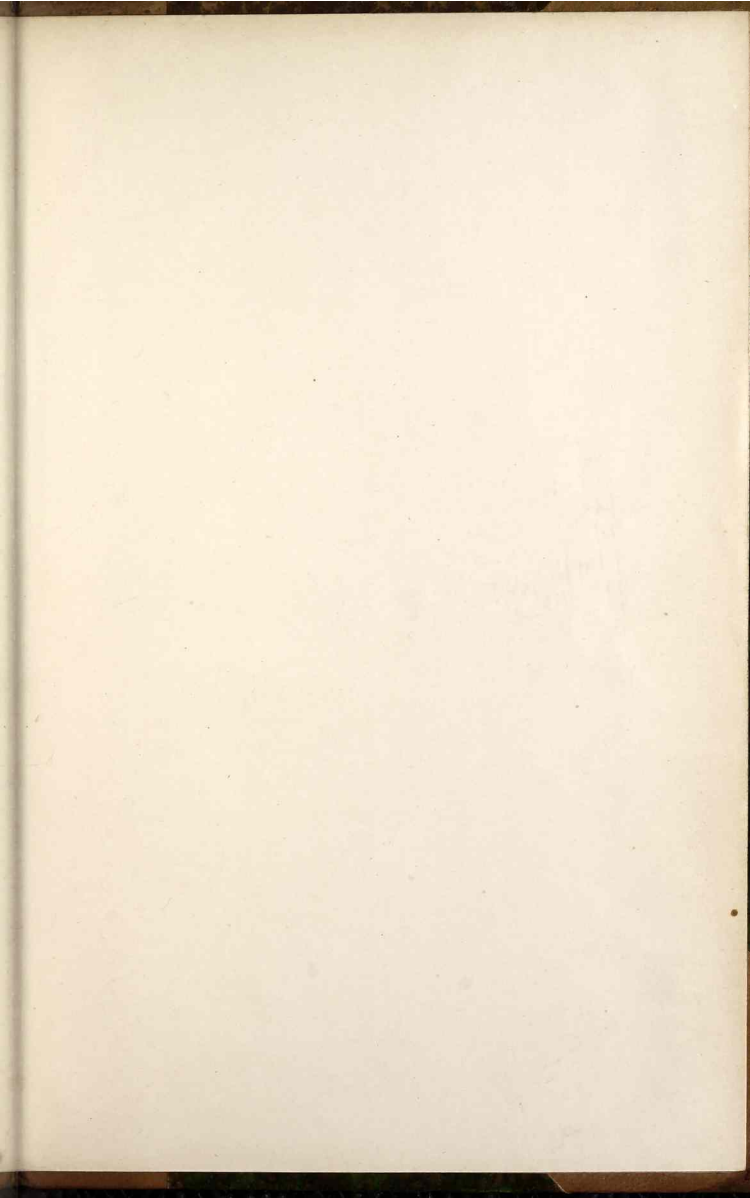
Jeg kæmper nu i Frimænds Lag,
 som det er min Natur, —
 jeg holder Vagt ved Nat og Dag
 med mit runde Skjold
 mod den onde Trolld,
 som kun vil Baand og Bur.

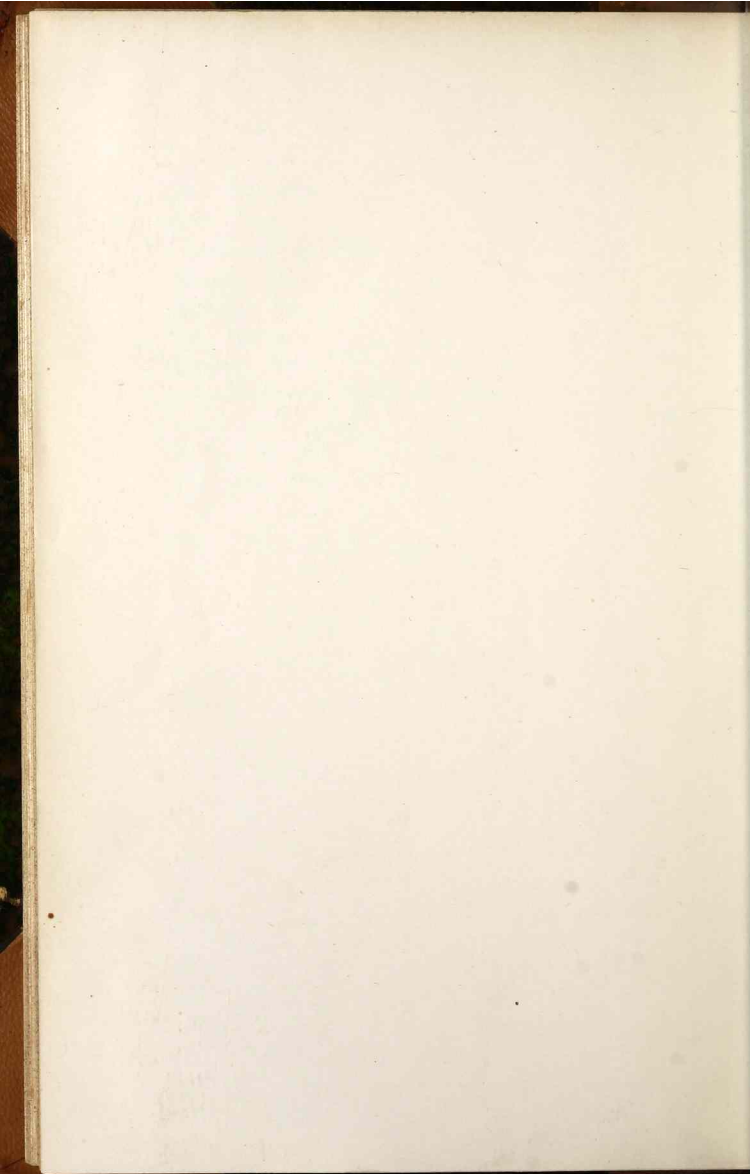
Jeg er kun Vægter paa et Taarn,
men er i Lysets Lejr:
der, hvor jeg aldrig stod tilforn —
i den ranke Hær
med de blanke Sværd
jeg staar og venter Sejr.

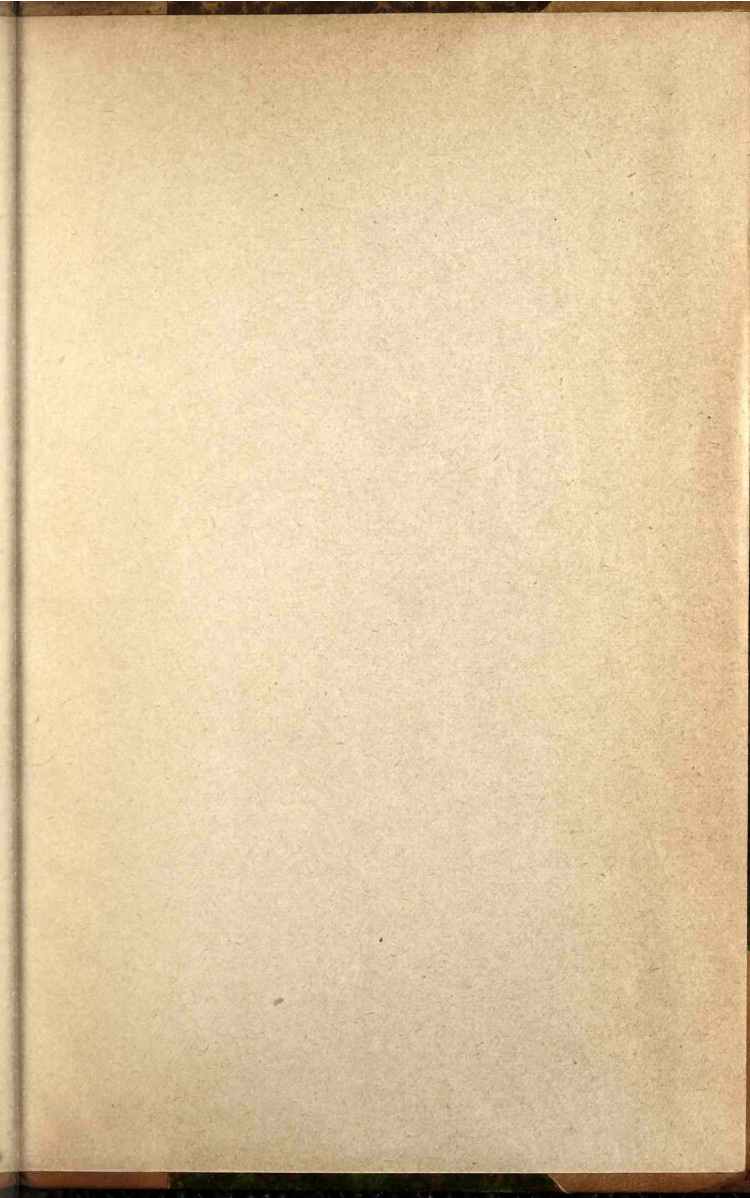
INDHOLD

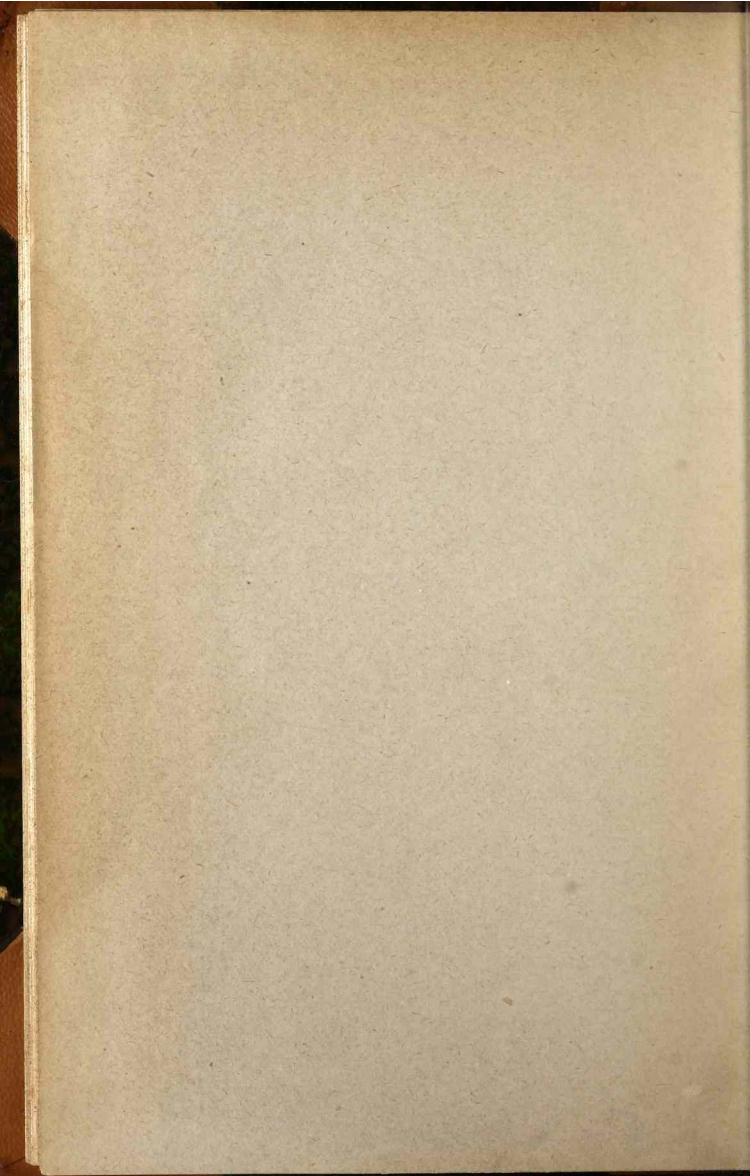
	Side
Bedstemoderen ved Vuggen. 1863	9
Ved Stranden. 1866	12
Stjernen. 1867	14
Klage. 1868.	16
Julesang i Rom. 1868	18
Sorg. 1875	21
En Saga. 1876.	24
To Digte. 1880	31
To Børne-Lektier. 1882.	34
Oles Foraarsvise. 1882	36
Ved en Grav. 1883	38
Jubilarerne drikke for Ungdommen. 1883	40
Cassandra. 1885	43
Ved en Skoleindvielse. 1885	49
Elys Kirkeklokker. 1886	51
De tabte Vaaben. 1887.	54
Indfald. 1888	56
En Pavse. 1889	59
Til Professor H. V. Rasmussen. 1891.	61

	Side
Vort Land. 1892	64
Sonet. 1893.	67
Fred over Jorden. 1893.	69
Smaating. 1893.	72
Monolog. 1893.	76
Lili. 1893	79
Antenor. 1893	81
Den store Nadver. En Parabel. 1894.	105
Vesper. 1894	108
Bryllupssang. 1895	114
Vægtervise. Utrykt	116

BOGBINDER
PH. HANSEN
ÅMAGERTORV 10.

